

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	2
Ekologické Vianoce	3
Televízia, Televízne noviny, 11. 12. 2021, 20:02	
Medici pomáhajú v nemocniciach	5
Televízia, Správy RTVS, 11. 12. 2021, 19:14	
Oceliari na vietor či slnko nestavia	6
Tlač, Hospodárske noviny, 13. 12. 2021	
Súťažič' o autobusového dopravcu na nefunkčnom trhu s oligopolmi je nezmysel	9
Online, trend.sk, 11. 12. 2021, 9:49	
Viceprezident U.S. Steel pre HN: Jediná reálna možnosť je, prejsť na výrobu ocele využitím elektriny	13
Online, finweb.hnonline.sk, 13. 12. 2021, 0:00	
Prvé zápasy v play-off UniCup League: Poznáme výsledky, bolo to poriadne napínavé	17
Online, hashtag.zoznam.sk, 11. 12. 2021, 5:30	
Záujem o štúdium zdravotníckych odborov sa počas pandémie zvýšil	18
Online, kosiceonline.sk, 13. 12. 2021, 5:36	
7. hrací týždeň UniCup: Play-off Classic League a Prestige League je v plnom prúde	20
Online, rewind.sk, 11. 12. 2021, 8:29	
Lekárske listy - Interná medicína	21
Online, mediweb.hnonline.sk, 10. 12. 2021, 9:37	
Niekedy je rozprávka ako skutočnosť, niekedy je skutočnosť ako rozprávka a niekedy aj nie je...	23
Online, litcentrum.sk, 12. 12. 2021, 19:01	
Fakulty a ústavy UPJŠ	25
Medici pomáhajú v nemocniciach	26
Televízia, Správy RTVS, 11. 12. 2021, 19:14	
Rádiožurnál o 18:00	27
Rozhlas, Rádio Slovensko, 11. 12. 2021, 18:00	
Rádiožurnál o 22:00	28
Rozhlas, Rádio Slovensko, 11. 12. 2021, 22:00	
Záujem o štúdium zdravotníckych odborov sa počas pandémie zvýšil	29
Online, kosiceonline.sk, 13. 12. 2021, 5:36	
Lekárske listy - Interná medicína	31
Online, mediweb.hnonline.sk, 10. 12. 2021, 9:37	
Niekedy je rozprávka ako skutočnosť, niekedy je skutočnosť ako rozprávka a niekedy aj nie je...	33
Online, litcentrum.sk, 12. 12. 2021, 19:01	

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Ekologické Vianoce ☑

☑ 11. 12. 2021, 20:02, Relácia: **Televízne noviny**, Stanica: **Markíza**, Vydavateľ: **MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: **256 500 GRP**; **5,70 OTS**; **0,06 AVE**; **40879 Eur**

Danica NEJEDLÁ, moderátorka:

Menej je niekedy viac. Aj počas Vianoc sa dá myslieť na našu planétu.

Patrik ŠVAJDA, moderátor:

Možno aj vy patríte k tým, ktorí chcú prežiť šetrnejšie k prírode.

Veronika KREMPASKÁ, redaktorka:

Začať by sme mohli už výberom vianočného stromčeka.

Zuzana ORSÁGOVÁ KRÁĽOVÁ, členka Rady pre zelenú univerzitu **UPJŠ**:

Najekologickejší stromček je živý vianočný stromček. Najlepšie ten vo vedre alebo v nejakom kvetináči, ktorý sa dá aj prenajať, prinesú vám ho do bytu, a po Vianociach vám ho a z bytu vezmú, a je tento stromček ešte potom d'alej možné zasadiť.

Veronika KREMPASKÁ, redaktorka:

Alternatívou je živý rezaný stromček, ktorý zanecháva stále menšiu uhlíkovú stopu ako ten umelý.

Zuzana ORSÁGOVÁ KRÁĽOVÁ, členka Rady pre zelenú univerzitu **UPJŠ**:

Ak si niekto zvolí umelý stromček. Potom sa odporúča ho používať aspoň 10 rokov, aby sa tá uhlíková stopa vlastne vyrovnala tomu, ako by sme si 10 rokov kupovali stále ten stromček živý.

Veronika KREMPASKÁ, redaktorka:

Dekorácie prírodné, stromček bude nielen pekný, ale aj voňavý.

Róbert SOTÁK, kvetinár:

K Vianociam určite patria tie klasické ozdoby, ktoré si vieme doma sami vysušiť, napr. nejaké pomaranča, limetky, rôzne konáriky, šišky, ktoré nájdeme v lese, teraz je veľký trend zalievať jabĺčka do vosku, takže to je tiež veľmi ekologické.

Zuzana ORSÁGOVÁ KRÁĽOVÁ, členka Rady pre zelenú univerzitu **UPJŠ**:

Nie je hanbou reálne povedať, po čom túžime, aby sme nedostali len ďalšiu zbytočnosť, ktorá nám potom ostane v skrini. Povedať si medzi sebou napríklad v rodine, či sa nezložíme na nejaký väčší alebo hodnotnejší darček, či nevyužijeme možnosť prispieť na nejakú zbierku.

Veronika KREMPASKÁ, redaktorka:

Myslieť môžeme aj na lokálnych výrobcov, darovať zážitok či vyrobiť niečo vlastnoručne. Možnosť je neobdarovať sa vôbec.

Zuzana ORSÁGOVÁ KRÁĽOVÁ, členka Rady pre zelenú univerzitu **UPJŠ**:

Pri balení darčiekov si dvakrát rozmyslíme, či naozaj ten darček zabalený byť musí, ak si zvolíme, že ho zabaliť chceme, používame recyklované papiere alebo tašky z recyklovaného materiálu, ktoré ešte nájdú si svoje využitie.

Anketa:

Snažíme sa, aby sme to neprehnali s tými darčekmi, čiže skôr sme to riešili tak, že sme si kúpili letenky naozaj, aby sme boli pohromade rodina.

Anketa:

Som trošku začala aspoň minimálne nad tým balením rozmýšľať, že by bolo trošku lepšie možno z nejakého recyklovaného papiera, možno trošku menej tých ozdobných stužiek a týchto vecí, čiže aspoň v tomto troška.

Veronika KREMPASKÁ, redaktorka:

Každý Slovák vyhodí ročne až 160 kíl potravín. Aj počas sviatkov preto kupujeme len toľko, koľko zjeme, aby sme zbytočne neplytvali.

Zuzana ORSÁGOVÁ KRÁĽOVÁ, členka Rady pre zelenú univerzitu **UPJŠ**:

Či to čo máme na tanieri je z lokálnych surovín a nebudem nikoho presvedčiť na to, aby bol vegetarián alebo vegan, ale tá uhlíková stopa, ktorú zanecháva mäso alebo mäsové výrobky, je omnoho omnoho vyššia ako rastlinná strava.

Anketa:

Všetko musí tam byť ako má byť, ako stará škola, kapustnica, ryby, šalát, rezne.

Veronika KREMPASKÁ, redaktorka:

Z Košíc Veronika Krempaská, televízia Markíza.

Medici pomáhajú v nemocniciach [🔗](#)

📅 11. 12. 2021, 19:14, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: **136 363 GRP**; **3,03 OTS**; **0,03 AVE**; **11813 Eur**

Viliam Stankay, moderátor:

Študenti končiacich ročníkov lekárskej fakulty v Košiciach opäť pomáhajú v nemocniciach. Vyše 220 medikov pracuje pri odboroch pomáha s očkovaním alebo na lôžkových oddeleniach vrátane covidových pracovísk.

Katarína Jarembínská, redaktorka RTVS:

Cítim potrebu aj povinnosť byť nápomocní. To sú najčastejšie slová medikov. Jeden z nich je aj piatak Peter Oremus, ktorý pracuje v košickej univerzitnej nemocnici druhý rok.

Peter Orémus, medik na odd. anestéz. a intenz. medicíny UNLP Košice:

Pomáhame sestričkám, ktoré sú už na hranici svojich možností a oni vás veľmi vedia motivovať a častejšie sa stretávame exitom takže asi v tom je ten najväčší rozdiel.

Katarína Jarembínská, redaktorka RTVS:

Momentálne vypomáha pri ich najkritickejších covidových pacientoch.

Peter Orémus, medik na odd. anestéz. a intenz. medicíny UNLP Košice:

Vidím v privátnej správe, že oni neboli za očkování stále uvažujem nad tou otázkou. Prečo ste sa nedali zaočkovať. Potom by ste tu nemusí uznať že prečo ste vybrali tú ťažkú cestu.

Katarína Jarembínská, redaktorka RTVS:

Na oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny bežne praxovali približne traja medici, teraz sú siedmi.

Ján Michlík, primár odd. anesteziológie a intenzívnej medicíny UNLP:

Keď som pri tých pacientoch a robím nejaké lekárske úkony, odborné invazívne zákroky rôzne a tak sa ich snažíme vysvetľovať aj ako budúcim lekárom. Niečo sa aj naučia okrem tej klasickej sanitárskej práce aj niečo podchytiť čo by mohlo byť prínosom pre ich prax alebo aj vôbec pre skúšky v ďalšom štúdiu medicíny.

Daniel Pella, dekan lekárskej fakulty **UPJŠ** v Košiciach:

Nevyhýbajú sa práve práci s pacientmi, ktorí sú postihnutí covidom. Je to prejav skutočného záujmu o medicínu. Mnoho zahraničných študentov dokonca odišlo v druhej vlne pandémie kvôli tomu aby mohli vo svojich krajinách pomáhať. A tí ktorí vedia už dobre aj po slovensky, určite sa snažia pomáhať aj na Slovensku.

Katarína Jarembínská, redaktorka RTVS:

Medikov už oslovili s prosbou o výpomoc aj iné nemocnice. Napríklad nemocnica v Košiciach Šaci, vo Vranove nad Topľou, v Michalovciach či vo Svidníku. 25 študentov košickej lekárskej fakulty je aj v intervenčnom tíme ministerstva zdravotníctva. Katarína Jarembínská, RTVS.

Oceliari na vietor či slnko nestavia

13. 12. 2021, Zdroj: **Hospodárske noviny**, Strana: 12, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Robert Turza**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 13 328 GRP: 0,30 OTS: 0,00 AVE: 5301 Eur

Rubrika: Esá slovenského biznisu

Riadia kľúčové slovenské firmy, ktorých obrat dosahuje stovky miliónov eur. HN vám prinášajú rozhovory s esami slovenského biznisu.

Rozhovor

V súčasnosti je jediná reálna a použiteľná možnosť v priemysle to, že sa prejde na výrobu ocele s využitím elektrickej energie. Aj tá by však mala byť zelená, hovorí viceprezident U. S. Steel Miroslav Kiraľvarga.

Košická Steelka zažíva veľmi dobrý rok. Vlni vygenerovala za prvých deväť mesiacov stratu takmer 30 miliónov dolárov. Teraz je v pluse viac ako 700 miliónov. Aký je dôvod?

Po príchode pandémie sme mohli cítiť okamžitý priamy dôsledok na občanov a na ekonomiku. Po lockdownoch však prišlo oživenie trhu. Videli sme obrovský nárast dopytu po našich výrobkoch najmä v oblasti konštrukčného priemyslu. Silné oživenie hlásil do obdobia, kým ho nezasiahol nedostatok čipov, spolu s automobilovým priemyslom. Zvýšili sa dodávky aj do oblasti chemického a potravinárskeho segmentu, kde sa naše produkty používajú najmä ako súčasť obalov. Hospodárske výsledky odzrkadľujú tieto trendy, ako aj rast cien vstupných materiálov a našich produktov. Celý rok ideme na plnú kapacitu. Máme zakontrahované objemy, ktoré reflektujú našu výrobu, a výsledok je, že máme EBIDTU za tri kvartály viac ako 700 miliónov dolárov oproti spomínanej minuloročnej strate.

Ako je na tom aktuálne fabrika?

Všetky tri pece fungujú. Jedna z nich je už momentálne v plánovanej odstávke z dôvodu rozvrhnutých údržbárskych a rekonštrukčných prác. To bude trvať celkovo dva mesiace, no pripravili sme sa na to a prijali opatrenia, aby sme naplnili všetky dohodnuté dodávky.

Dá sa aj kvantifikovať obsadenosť výroby?

V našej fabrike sledujeme takzvaný melt backlog. Ide o to, aký objem v tonách máte zakontrahovaný a pritom čaká na výrobu. Je zle, ak máte zazmluvnené málo, naopak, príliš veľa znamená dlhú čakaciu lehotu doručenia objednaných výrobkov pre zákazníkov. Aby bol celý proces efektívny, máme minimálny objem pre danú kapacitu výroby. Tento rok sme už boli aj na viac ako dvojnásobku tohto minima a teraz sme zhruba na jedenaplnásobnej úrovni. A to aj napriek tomu, že automotive segment je momentálne v slabej kondícii pre čipovú krízu.

Nie je paradoxom, že na jednej strane sa energeticky náročný priemysel sťažuje na aktuálnu situáciu, a pritom bude tento rok zrejme dosahovať rekordné výsledky?

Je svätá pravda, že na jednej strane tento rok priemyselnej výrobe žičí. Na tej druhej nikto nevie zaručiť, že takéto zisky budeme mať najbližších päť až desať rokov. Je tiež nutné povedať, že je tu bezprecedentný rast cien elektrickej energie a že máme na Slovensku v porovnaní so zahraničím vysoké tarifné poplatky pre energeticky náročný priemysel. Nedostávame také kompenzácie súvisiace so zvýšenými cenami elektrickej energie pre náklady na emisie CO₂ pri jej výrobe z enviroföndu ako naši konkurenti v Únii. Samozrejme, to zhoršuje našu konkurencieschopnosť.

Rast cien ocele bol v uplynulých mesiacoch dynamický. V niektorých prípadoch aj trojnásobný. Aký bude ďalší vývoj?

Áno, ceny našich výrobkov v prvom polroku rástli. Teraz už zaznamenávame ich pokles. Dúfame však, že neklesnú pod únosnú hranicu, a tiež v to, že budúci rok bude opäť priaznivý pre oceliarsky priemysel.

Aký bude dôvod? Očakávate zvýšenie importov?

Importy sú tu stále aj napriek ochranným opatreniam, ktoré zaviedla Európska komisia. Týkajú sa viac ako 20 oceliarských výrobkov. Tie do určitej úrovne objemu dovozu na európsky trh nie sú zaťažené prírážkou. Teraz po zvýšení dopytu evidujeme tiež zvýšenie importov. Na jednej strane by sme mohli povedať, že sa nám to nepáči. Faktom však je, že vďaka vysokému dopytu je naša výroba pokrytá a je tu väčší trhový priestor aj pre importovanú oceľ. Súčasný dopyt v Európe je tak pokrytý produktmi od domácich výrobcov a od importérov z tretích krajín.

To je teraz. Očakávate, že importy budú po postupnom opadnutí dopytu opäť problém?

Určite. Oceliarský biznis je cyklický s periódou dva až tri roky. Len čo začne dopyt klesať, nastane prirodzený tlak na znižovanie cien, ktorý ešte umocňujú importy výrobcov z krajín mimo Únie.

Rok 2019 bol natoľko zlý, že ste museli aj znižovať zamestnanecké stavy. Spoluprácu ste ukončili s 2 500 pracovníkmi. Potrebovali by ste ich teraz po oživení dopytu?

Dohody o ukončení pracovného pomeru boli realizované v zmysle dodatkov ku kolektívnym zmluvám, na ktorých sme sa dohodli s našimi odborármi. Celkovo sme vyplatili viac ako 50 miliónov eur. V Košiciach máme stále päťzmennú prevádzku a pracovné kalendáre aj so skráteným týždenným pracovným časom. Pritom na udržanie nepretržitej prevádzky potrebujete štyri zmeny. Tento systém je ešte dedičstvom bývalej VSŽ z deväťdesiatych rokov, keď sa podnik s odborármi dohodol na vytvorení dodatočnej zmeny. Preto sme hľadali a hľadáme spôsob, ako znížiť náklady tohto druhu. Je nelogické udržiavať tento systém.

Plán je teda znižovať stavy a zvyšovať efektivitu?

Plán je kontrolovať náklady, ktoré sme schopní kontrolovať, s cieľom nestrácať konkurencieschopnosť. V určitom momente nie je možné zvyšovať efektivitu bez investícií do zvyšovania automatizácie a digitalizácie výroby, keď vlastné investované peniaze prinesú okrem nových technológií aj návratnosť za znížený počet zamestnancov. Toto je cesta, ako postupovať ďalej. Spustili sme veľký program cez proces Advanced analytics, pre ktorý sme prijali niekoľko nových šikovných zamestnancov. Rozbehli sme spoluprácu s Technickou univerzitou v Košiciach a **UPJŠ** v Košiciach. Cieľom je ľudovo povedané zber obrovského množstva dát z výrobných procesov a ich analytické spracovanie. Na to využívame mladé mozgy, ktoré majú nápady a pomáhajú skúseným výrobcárom produkovať efektívnejšie, lacnejšie, kvalitnejšie.

Môžete uviesť aj príklad, ako dané kroky (Advanced analytics) pomohli pri zlepšovaní výrobných procesov?

Jedným z príkladov je vyvinutý softvér s názvom Value in Use model, ktorý nachádza uplatnenie pri optimalizácii nákupu strategických surovín, železnej rudy, železného šrotu, uhlia, koksu, ferozliatin, a tiež ich spracovaní v jednotlivých etapách výrobného procesu.

Je snaha o znižovanie nákladov vo výrobe cestou, ako sa vyrovnáť s nedostatočnou kompenzáciou energií zo strany štátu?

To, čo môžeme urobiť, je kontrolovať veci, na ktoré máme dosah. Príkladom sú personálne náklady, cena údržby, spotreba elektrickej energie a tak ďalej. To, na čo však nemáme dosah, sú ceny našich vstupných strategických surovín, ktoré reguluje trh, a rôzne poplatky nastavené štátnymi inštitúciami a regulátormi. Je však potrebné povedať, že nežiadame nič viac alebo menej ako úroveň takzvaného level-playing field, teda rovnaké podmienky, ako má naša konkurencia v iných členských krajinách EÚ.

Aj napriek tomu sa zdá, že široká verejnosť tomu nerozumie. Časté sú názory, že žiadate ďalšie dotácie. Aká je vaša odpoveď?

Environmentálny fond je tvorený z obchodovania emisných povoleniek, ktoré každý členský štát dostane na zobchodovanie na voľnom trhu. Peniaze má následne každá krajina použiť aj na podporu priemyslu. Tu je však kameň úrazu. Podľa slovenskej legislatívy má tiecť na podporu priemyslu, ktorý patrí pod obchodovanie s emisnými povolenkami, na kompenzovanie cien elektrickej energie 7,5 percenta. Dôvod je ten, že do cien elektrickej energie vstupuje náklad v podobe emisnej povolenky. Preto očakávame, že 7,5 percenta sa rozdelí. Lenže za posledných päť rokov sa to nestalo ani raz. V zákone je totiž klauzula o tom, že ak sa ministerstvo životného prostredia s ministerstvom financií rozhodne inak, tak to bude inak. To znamená, že namiesto kompenzácií pre energeticky náročný priemysel na úrovni 15 až 18 miliónov eur sa vyčlenili tri milióny. Ak v iných krajinách priemerne rozdeľujú viac ako 12 percent a u nás sa rozdelia dve, tak to nie je fér. Následne máme totiž vyššie náklady ako naši konkurenti v Únii, a to preto, že vláda sa rozhodla inak.

Je asi ťažké hovoriť o konkurencieschopnosti, keď sám minister Ján Budaj vyzýva energeticky náročné podniky, aby išli za hranice.

Neviem, či je to presná interpretácia vyjadrenia. Poviem len toľko, máme tu konkrétny príklad z posledných dvoch rokov. Keď sa pozrieme na to, kto a ako napíňal štátny rozpočet, tak na Slovensku je to priemysel, ktorý podstatnou mierou plní jednotlivé kapitoly. Ak by tieto fabriky skončili a výroba odišla, a s nimi ďalšie podnikateľské subjekty prepojené cez obchodno-dodávateľské reťazce poskytovaním tovarov a služieb, kto by ich potom nahradil?

V niečom ste však predsa len boli vypočutí. Čo hovoríte na nové pravidlá poplatkov za TPS?

TPS tvorí 55 percent sumy zo všetkých tarifných poplatkov. Platíme ju všetci rovnako, či ste občan alebo veľký podnik. Keď sme sa opäť porovnávali s konkurenciou v Únii, tak náš celkový poplatok na úrovni 40 eur za megawatthodinu je násobne vyšší ako v okolitých krajinách.

Okrem toho predpokladám, že ten istý podnik pri nižších poplatkoch dostane vyššiu kompenzáciu z envirofondeu.

Hovoríme o dvoch rozdielnych veciach. Kompenzácie z envirofondeu pre podporu priemyslu, ktorý spadá pod obchodovanie s emisnými povolenkami, som sa snažil vysvetliť v predošlých otázkach. Ak sa však vrátim k TPS, tak navrhovaná zmena vo výške poplatku v závislosti od spotreby z dielne regulačného úradu, v spolupráci s rezortmi hospodárstva a financií, je obrovským krokom k posilneniu konkurencieschopnosti energeticky náročného priemyslu na Slovensku a patrí im za to veľká chvála.

Sú aj toto dôvody, prečo tu U. S. Steel možno raz nebude?

Za posledných plus-mínus osem rokov sa znížila kapacita výroby ocele v rámci Európy zhruba o 25 percent. Nahradená bola importmi z tretích krajín. Ak bude v Európe naďalej pretrvávať dopyt po oceli, ako je na dnešnej úrovni, a výsledkom dekarbonizačnej legislatívy priemyslu v rámci EÚ bude znižujúci sa objem priemyselnej výroby, bude ho nahrádzať výroba a import z tretích krajín. Tým si však strelíme do kolena. Lebo tú našu ekologickú výrobu nahradíme importom, ktorý bol vyrobený bez akýchkoľvek ekologických štandardov. U. S. Steel je tu už viac ako 20 rokov a ak by aj došlo k zmene majiteľov, nič to nemení na skutočnosti, že košické oceliarny sú veľmi dobrou fabrikou. V každom prípade je však cesta dekarbonizácie správna.

Len nedávno sa hovorilo aj o technológii oblúkových pecí. Je ich príchod do Košíc reálny?

Ak máme dekarbonizovať oceliarsku firmu, ktorá vyrába prostredníctvom vysokých pecí, tak existujú technológie, ako to dosiahnuť. Poznáme také, ktoré sú použiteľné, realizovateľné a zároveň je tu viacero prototypov, ktoré zatiaľ ešte nevieme vo veľkom výrobnom procese použiť. Tým narážam na vodík. Je totiž pravda, že toto by nám pomohlo eliminovať emisie uhlíkových plynov vo výrobe. Avšak technológia výroby, transportu a využitia postačujúceho množstva vodíka zatiaľ nie je dostatočne kapacitne a ekonomicky rozpracovaná. Ďalšou možnosťou je zachytávať plyny emitujúce uhlík. Opäť však nemáme vyvinutú technológiu na zachytenie celkového vyrobeného objemu takýchto emisií. Zároveň ani nevieme, čo by sme s týmto zachyteným množstvom robili. Jediná aktuálne reálna a použiteľná možnosť v priemysle je to, že sa prejde na výrobu ocele využitím elektrickej energie. Aj tá by však mala byť zelená.

Dá sa na to spoľahnúť? V tomto roku fúkalo v priemere o 40 percent menej a videli sme, čo to dokáže spraviť s energiami a ich cenami.

Bohužiaľ, elektrina vyrobená z vody, vetra či zo slnka nie je typ energie, na ktorý sa môže oceliarska výroba spoľahnúť. Sú totiž nestabilné. Musíme mať stabilný zdroj, čo je napríklad jadro.

V tomto prípade by bola možná inštalácia spomínaných dvoch elektrických oblúkových pecí?

Vždy je to jedno z možných riešení. Táto technológia by nám výrazne pomohla znížiť celkové emisie v Košiciach. Avšak takáto ekologická investícia si vyžaduje spolufinancovanie z grantových zdrojov, ktoré EÚ umožňuje využívať.

Zmestili by ste sa aj do záväzkov stanovených Úniou v rámci Fit for 55?

S touto technológiou by sme dokázali znížiť naše emisie o viac ako 60 percent. Išlo by o win-win situáciu. Na jednej strane dekarbonizované oceliarny vyrábajúce zelenú oceľ a na druhej strane záväzkov Slovenska znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 splnený na 50 percent.

U. S. Steel je tu vyše 20 rokov a ak by aj došlo k zmene majiteľov, nič to nemení na tom, že oceliarny sú dobrou fabrikou.

Kto je Miroslav Kiraľvarga

Pracoval vo VSŽ a neskôr v spoločnom podniku s U. S. Steel. V roku 2011 nastúpil ako generálny manažér pre globálne riadenie materiálov a podporu obstarávania v centrále v Pittsburghu. O dva roky sa vrátil do Košíc ako viceprezident pre vonkajšie vzťahy, riadenie a rozvoj podnikania a od 2015 je prezidentom Republikovej únie zamestnávateľov.

Viceprezident U. S. Steel Košice Miroslav Kiraľvarga chválí zmenu poplatkov za TPS.

SNÍMKA: HN/Pavol Funtál

Autor: Róbert Turza robert.turza@mafrასlovakia.sk

Súťaž o autobusového dopravcu na nefunkčnom trhu s oligopolmi je nezmysel [✉](#)

📅 11. 12. 2021, 9:49, Zdroj: [trend.sk](#) [✉](#), Vydavateľ: News and Media Holding, a.s., Autor: Jozef Ryník, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Dosah: 42 336 GRP: 0,94 OTS: 0,01 AVE: 990 Eur

8.12. 0:00 Na východe Slovenska vidí priestor na piatu automobilku, no nemala by byť len montážnou dielňou

V rozhovore sa dozviete:

Prečo sa neoplatí robiť súťaže na zdeformovanom trhu autobusových prepravcov

Prečo kraje potrebujú od štátu viac kompetencií a viac peňazí na ich vykonávanie

Ako budú zvýhodnene pri Pláne obnovy ÚMRa oproti krajom

Prečo vidí centralizáciu aj na ministerstve pre regionálny rozvoj

Prečo by privítal piatu automobilku, ale nechce z nej mať montážnu dielňu

Prečo skupuje rozpadnuté kúpele v kraji

Ako chce dotiahnuť diaľnicu na Zemplín

Ako plánuje rozširovať cyklotrasy v kraji

Rozpráva o problémoch kraja otvorene. Sťažuje sa na centralizmus vlády, no nerezignoval. Chce rozprúdiť podnikanie v košickom regióne či dopravu aj s pomocou investícií župy napríklad od geotermálneho vrtu či do kúpeľov. Tvrdí, že miestne SADky majú na kraje väčšie páky ako iní na ne. Trhová konkurencia preto nefunguje. Tváriť sa, že ideme súťažiť na nefunkčnom trhu, je nezmysel, tvrdí v rozhovore pre TREND košický župan Rastislav Trnka.

Prímestská doprava v Bratislavskom kraji kolabuje. Ako hodnotíte systém verejného obstarávania pri regionálnych dopravcoch?

Aj nám sa zmluva s dopravcom koncom roka skončí, aj nás sa to týka. Systém prímestskej dopravy nie je nastavený dobre. Štát v minulosti umožnil sprivatizovať „sadky“, nenastavil správne legislatívne prostredie a napriek upozorneniam krajov ho výrazne nemení. Preto máme problémy. Kraje zabezpečujú dopravu cez súkromné firmy. V našom kraji jazdí Arriva a Eurobus. Preto sa pýtam, prečo nemôže kraj rozhodnúť o zmene tarify jednostranne.

Prečo teda?

Zo zákona sa musíme dohodnúť s dopravcom. Pri železniciach a mestských dopravných podnikoch je to bez problémov, lebo štát a mesto dopravcov vlastní. My sme chceli, aby o tom mohol rozhodnúť objednávateľ, teda kraj. Bolo to súčasťou novely zákona o cestnej doprave, ale ministerstvo dopravy to na poslednú chvíľu z neznámych príčin stiahlo.

Aké poučenie si zoberiete zo situácie v Bratislavskom kraji?

Poučenie je jednoznačné: neplatí, čo rozpráva Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO). Trnavský kraj urobil krátky výber dopravcov cez priame rokovacie konanie, dostal za to pokutu. Bratislavský kraj robil klasické obstarávanie najdlhšie, my urobíme niečo medzi tým.

Čiže to môže trvať rok či dva?

Nie rok, ale mesiac alebo dva. Dá sa to napadnúť a môže sa stať, že k 1. januáru nebudeme mať vysúťažených dopravcov. V takom prípade môžeme v súlade so zákonom o cestnej doprave nariadiť pôvodným dopravcom, aby pokračovali v prevádzke. Cestujúci sa nemusia obávať, dopravné služby vo verejnom záujme budú aj po 1. januári v Košickom kraji zabezpečené.

Kto sa uchádza o prevádzku?

Otvorili sme súťaž pre všetkých, dopravné firmy sú však v podstate oligopoly. Majú na kraje väčšie páky než my na ne. Môže sa stať, že prídu ponuky a najnižšia bude za kilometer o 50 percent vyššia, než platíme dnes. To pri našej desaťročnej zmluve v hodnote 460 miliónov eur znamená, že náklady by vyskočili o 230 miliónov eur, čo je ročne 23 miliónov. Trhová konkurencia nefunguje. Tváriť sa, že ideme súťažiť na nefunkčnom trhu, je nezmysel.

Nemalo by súťaž robiť namiesto krajov ministerstvo?

Problém by zostal. Možné riešenie je, že si kraj založí vlastnú „sadku“ a niektoré výkony sa presunú na ňu, takže bude v systéme konkurenčným prvkom.

Krajská SAD by mala konkurovať súkromníkom a skresťať cenu za dopravu?

Môže, ale nejde len o to. Máme napríklad projekt vodíkových autobusov, ku ktorým treba stavať plniacu infraštruktúru. To sa súkromným dopravcom nariadiť nedá. Budeme sa snažiť hľadať vyvážený model dopravy, aby bol efektívny pre daňového poplatníka aj kraj.

Viac kompetencií aj peňazí

Trnavský župan vlni pre TREND povedal, že ak kraje nedostanú od štátu viac kompetencií, môžu ich rovno zrušiť.

V západnej Európe vedia, že regióny dokážu niektoré služby poskytovať efektívnejšie, to je decentralizácia. U nás sa urobila polovičato. Jednu nohu kraje dostali, druhú už nie. Pozrime sa len na kompetencie. V Česku okresné úrady fungujú pod krajinami. Kraje majú na starosti cesty prvej triedy aj regionálne železnice. Tento model je efektívnejší.

Chcete teda od štátu viac kompetencií a peňazí na ich vykonávanie?

Áno, pretože vyššie územné celky (VÚC) dokážu poskytovať služby občanom efektívnejšie. Kompetencie je nutné rozdeliť medzi mestá, obce, regióny a štát. Inak, vláda má reformu samosprávy v programovom vyhlásení, no zatiaľ zriadila len akúsi komisiu.

Nestíha, lebo je koronakríza...

Iste, ale aj s covidom sme lepšie bojovali my než štát. Keby mal očkovanie zabezpečovať štát, garantujem, že zaočikovanosť by bola o 20 percent nižšia.

Zdroj: PLUS JEDEN DEŇ

Čo si myslíte o pridelovaní peňazí z plánu obnovy regiónom?

Z plánu obnovy majú ísť isté peniaze na samosprávy, lenže nevieme aké. Župy navrhujú, aby sa projekty financovali cez rady partnerstva, ktoré vznikli pre štandardné eurofondy. V nich sú zastúpené regióny, mestá, neziskové organizácie, ale aj cirkvi a podnikatelia, v jednej komore rady partnerstva má zastúpenie aj štát. Lenže ministerka Veronika Remišová zrejme po rokovaniach s jednotlivými rezortmi, ktorých cieľom je pravdepodobne udržať si kompetencie a kontrolu nad čo najväčším balíkom eurofondových prostriedkov, to zmenila za pochodu. Napokon cez rady partnerstva krajov pôjde na projekty len 0,9 miliardy eur z 12,3 miliardy klasických eurofondov a na územia miestneho rozvoja (ÚMR) ide 0,6 miliardy. Z plánu obnovy ešte nie je jasné, ako sa bude 6,5 miliardy eur pridelovať.

Niečo má ísť cez kraje, niečo cez ÚMR. Nie je to zdvojenie regiónov, ktoré sa prekrývajú?

Európska komisia nariadila, aby najmenej osem percent z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) putovalo do projektov cez územia miestneho rozvoja.

Bude na východe ÚMR Košice a Prešov, keďže sú blízko seba?

Nie, bolo by to logické, ale jedným ÚMR budú Košice a zostava obcí v okolí a druhým Michalovce a okolie. Z ôsmich miliárd, ktoré sú v EFRR, pôjde 8,1 percenta na ÚMR. Lenže európskym úradníkom v Bruseli ani nenapadlo, že na Slovensku z toho pôjde len dvanásť percent na všetky projekty v krajoch. Naša rada partnerstva má deliť 152 miliónov eur pre viac ako 430 obcí a miest počas siedmich rokov. Mesto Košice dostane 99 miliónov pre seba a niekoľko obcí v okolí.

Vidíte problém aj v centralizácii týchto fondov?

To je najväčší problém. Jeden z pilierov Európskej únie (EÚ) je subsidiarita. Čo sa dá urobiť na nižšej úrovni, bližšie k občanovi, má spadať miestnej samospráve. My vieme lepšie ako centrum, ktoré projekty sú potrebné, kde je nutné dostavať kanalizáciu. Z centra nám hovoria, nech im naše projekty pošleme, lenže oni nám ich poškrťajú, pomenia a výzvu vypíšu o päť rokov. Robia to tam anonymní úradníci, ktorí nie sú pod takým dozorom ako župan. Keby som ja zdržiaval nejakej obci kanalizáciu tri roky, mal by som protesty pred úradom. Myslel som si, že ministerstvo regionálneho rozvoja (MIRRI) bude najlepší partner pre kraje, tak ako to po zložení vlády prezentoval bývalý premiér a súčasný minister financií Igor Matovič. MIRRI bude mať rozhodujúcu právomoc pri riadení eurofondov, ale zatiaľ nás, diplomaticky povedané, o svojom pozitívnom konaní nepresvedčilo.

Vidíte tendencie k centralizácii?

Áno, preto sa pýtam, akým potrebám teda slúži takéto ministerstvo regionálneho rozvoja. Podobne sa však správajú iné ministerstvá.

Lenže MIRRI tvrdí, že v regiónoch bude mať pobočky...

„One stop shop“, ako MIRRI tieto pobočky nazýva, je aktuálne atraktívne znejúci slogan. Keď prídeme do režimu výkonu, nakoniec zistíme, že sprostredkovateľské orgány, ktoré sú pre Integrovaný regionálny operačný program (IROP) dnes v regiónoch funkčné a ktorých chod spolufinancuje župa zo svojho rozpočtu, boli dostatočným riešením na zabezpečenie čerpania. Pobočka ministerstva bude mať šéfa, ktorý bude rozhodovať, v Bratislave. A tak sa bude tvoriť efekt úzkeho hrdla a istý krok „výrobného“ procesu bude spomaľovačom. V bežnej praxi musí manažment efekty úzkeho hrdla okamžite riešiť, tak sa nechajme prekvapiť.

Nebudú ich riadiť ľudia z regiónov?

Nie, bude to robiť ministerstvo. Decentralizácia nie je to isté ako dekoncentrácia. Pani ministerka robí to druhé. V podstate to ostane centralizované. Keď miestny vedúci pobočky niečo nebude vedieť, zatelefonuje do Bratislavy, kde sa o tom rozhodne.

Nebudete však musieť tak často cestovať do hlavného mesta...

(Úsmev.) Pôvodne mali byť regionálne pobočky pod radami partnerstva. Mali sa volať technické sekretariáty. Mali sme ministerstvu napísať, aké úlohy by mali vykonávať. Urobili sme to. Prešli dva mesiace a zrazu boli na stole regionálne pobočky. A tie majú robiť približne to, čo sme im napísali o úlohách technických sekretariátov.

Lákание investorov

Hovorí sa o príchode automobilky Volvo do priemyselného parku pri Košiciach. Bol by to pre východ napriek štyrom automobilkám na západe Slovenska vítaný investor?

Na východnom Slovensku nie je žiadna automobilka. V západoslovenských fabrikách robí veľa východniarov, preto by bolo výhodnejšie, keby pracovali doma. Zvýši to miestne HDP aj životnú úroveň. Ak má človek chodiť na týždňovky k Žiline či do Bratislavy, nie je to ideálne ani pre rodinu. Najlepšie by bolo, keby sa jedna z automobiliek presunula na východ. Pokiaľ viem, v hre je príchod viacerých automobiliek, dúfam, že to dopadne dobre. Priestor na novú automobilku tu existuje. Dôležité je, aby to nebola len montážna dielňa, ale aby mala pridanú hodnotu. V Košiciach máme silný IT sektor a kvalitnú technickú univerzitu.

Takže očakávate, že príde aj výskum a vývoj automobilov?

Áno, niečo, čo by fungovalo najbližších 20 rokov. Automobilky, ktoré vyrábajú len benzínové autá, už o päť rokov nemusia fungovať. Automobilka by však mala byť len prvý krok, na ktorom by sme mohli stavať ďalšie inovácie.

Podľa posledných informácií geotermálny vrt pri Ďurkove bude stáť 50 miliónov eur a skúšobná prevádzka sa má spustiť o päť rokov. Ako je v tomto projekte zaangažovaný váš kraj?

Vrt v Ďurkove existuje už 20 rokov. Podľa mojich informácií je už zanesený a bude ho treba opäť prevítať. Je dobré, že ministerstvo hospodárstva sa v tomto začalo angažovať. My ako kraj v procese zatiaľ nemáme žiadnu úlohu, je to projekt mesta Košice. Vo vlastnej réžii však realizujeme iný geotermálny vrt pri Čižaticiach, ktorý sa práve vráta. Jeho výdatnosť by mala byť podobná ako výdatnosť toho v Ďurkove.

Sľubovali ste, že tam postavíte akvapark?

Áno, vrátame tam prioritne pre akvapark, ale ak bude mať dostatočnú teplotu, teplo z neho môžeme ponúknuť aj Košiciam.

Kto bude akvapark spolufinancovať?

Kraj vlastní päť hektárov a je majiteľom vrtu. Na projekt akvaparku budeme hľadať investora. Kraj by podľa mňa nemal podnikať, mal by len vytvárať priestor na podnikanie. Lenže doteraz sa nenašiel žiadny súkromník, ktorý by zafinancoval vrt. Ten stojí 2,5 milióna eur. Kraj si dal urobiť štúdiu a radil sa s technickou univerzitou. Podľa odborníkov by sme mali takmer so stopercentnou istotou naraziť na teplú vodu. Otázne je, v akej hĺbke. Potenciál na akvapark existuje, veď celé východné Slovensko chodí do Maďarska, do Bešeňovej či Popradu.

Zdroj: Roman Hanc

Nedávno ste kúpili schátrané kúpele v Sobrance a Gelnici. Chcete ich s investorom oživiť?

Áno. V rámci cestovného ruchu sme vytypovali investičné projekty, do ktorých pre majetkovoprávne problémy súkromníci dlhodobo neinvestovali. Tieto pozemky chceme usporiadať, v tomto smere máme lepšie postavenie než súkromník, napríklad pri rokovaniach so štátnymi lesmi. Chceme investíciu pomôcť, nie celú financovať a prevádzkovať.

Diaľnica na Zemplín

Už dlho sa hovorí o vybudovaní diaľnice na Zemplín až k ukrajinským hraniciam. Ste v tom zaangažovaní?

Áno, podporujeme aktivity občianskeho združenia Dialnica na Zemplín. Štát v tomto smere iniciatívny nie je. Zaviazali sme sa, že urobíme aspoň štúdiu uskutočniteľnosti, čo je prvý krok. Dnes nemáme platnú štúdiu, nemáme vykúpené pozemky, projekty ani vôľu vo vláde. Ministerstvo dopravy hovorí, že sa to môže riešiť rozšírením existujúcej cesty či posilnením vlakov a autobusov. Ale v realite sa spoje rušia. Ministerstvo si asi neuvedomuje, že diaľnica na Zemplín by bola súčasťou medzinárodného koridoru ciest z Ukrajiny. Ten sa môže financovať z eurofondov. Lenže bez štúdie to nebude možné. Navyše ak sa koridor presunie na ukrajinsko-maďarské hranice, stratíme možnosť financovať ho z eurofondov úplne a diaľnicu nepostavíme nikdy. Maďari sa o to usilujú.

Nestačilo by postaviť rýchlostnú cestu do Užhorodu?

Rozdiel medzi ňou a diaľnicou je minimálny.

Videl som viaceré štúdie diaľnice na Zemplíne ešte z 90. rokov minulého storočia, ktoré skončili na papieri. Nestane sa to aj vám?

Štúdií bolo viacero a stratili platnosť. Bez nich sa však nepohneme z miesta.

Zdroj: PLUS JEDEN DEŇ

Rastislav Trnka (37) Vyštudoval Ekonomickú univerzitu v Bratislave. Po škole podnikal a neskôr pracoval ako projektový manažér **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. V komunálnej politike sa angažuje od roku 2010. Najskôr ako poslanec miestneho zastupiteľstva a neskôr ako zástupca starostu Starého Mesta v Košiciach. Od roku 2017 je predsedom Košického kraja.

Vo vašej stratégii na rozvoj cykloinfraštruktúry sa spomína, že máte až 1 300 kilometrov cyklotrás. Sú to reálne cyklocesty či skôr poľné cesty?

Ako cyklotrasy sú dnes označené aj cesty tretej triedy, kde je nízka intenzita dopravy. Za bývalého vedenia bol kraj len akýmsi cyklokoordinátorom. Konzultoval s obcami, kde by sa mali stavať cyklotrasy, ale sám ich neprojektoval ani nestaval.

Od môjho nástupu sme vyčlenili asi milión eur na projektovanie aj výstavbu cyklotrás. Dnes nám chýbajú usporiadané pozemky potrebné na výstavbu. Kraj je podľa mňa lepším subjektom na budovanie cyklotrás než obce.

Na koľkých cyklotrasách pracujete?

Máme rozpracovaných množstvo projektov cyklotrás. Niektoré začneme stavať už v blízkom období. Len naštartovanie celého procesu trvá jedno volebné obdobie. Výzvy niekedy žiadajú stopercentnú majetkovú usporiadanosť pozemkov, čo nie je všade možné. Bolo by preto namieste urobiť zmenu a ísť na úroveň postačujúcej podmienky poskytnutia pomoci vo forme stavebného povolenia prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia

Ktorý úsek začnete najbližšie stavať?

Bude to cyklotrasa zo Zalužíc do Lúčok pri Zemplínskej šírave. Chceme dobudovať Zemplínsku cyklomagistrálu okolo celej vodnej nádrže. Je to oprávnená požiadavka tamojších obyvateľov v rámci rozvoja cestovného ruchu. Pracujeme na Eurovele 11, úseku v Družstevnej pri Hornáde, ktorá prepojí Košice až s Ružínom, a aktuálne prebieha konanie na stavebné povolenie v Margecanoch. Máme rozrobených asi 25 úsekov v rámci kraja vrátane tokajského regiónu. Chceme byť pripravení, keď sa vypíšu výzvy na eurofondy.

Autor: Jozef Ryník

Viceprezident U.S. Steel pre HN: Jediná reálna možnosť je, prejsť na výrobu ocele využitím elektriny [🔗](#)

📅 13. 12. 2021, 0:00, Zdroj: finweb.hnonline.sk [🔗](#), Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Robert Turza, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, UPJŠ

Dosah: 20 422 GRP: 0,45 OTS: 0,00 AVE: 870 Eur

Nemôžeme sa uspokojiť s tým, že budeme vyrábať akože ekologickú oceľ z energie vyrobenej z uhlia, tvrdí v rozhovore pre HN viceprezident U. S. Steel Miroslav Kiraľvarga.

Košická Steelka zažíva aktuálne mimoriadne dobrý rok. Vlni vygenerovala za prvých deväť mesiacov stratu takmer 30 miliónov dolárov. Teraz je v pluse viac ako 700 miliónov. Aký je dôvod?

Po príchode pandémie sme mohli cítiť okamžitý priamy dôsledok na občanov a na ekonomiku. Po lockdownoch však prišlo oživenie trhu. Videli sme obrovský nárast dopytu po našich výrobkoch najmä v oblasti konštrukčného priemyslu. Silné oživenie hlásil do obdobia, kým ho nezasiahol nedostatok čipov, spolu s automobilovým priemyslom. Zvýšili sa dodávky aj do oblasti chemického a potravinárskeho segmentu, kde sa naše produkty používajú najmä ako súčasť obalov. Hospodárske výsledky odzrkadľujú tieto trendy, ako aj rast cien vstupných materiálov a našich produktov. Celý rok ideme na plnú kapacitu. Máme zakontrahované objemy, ktoré reflektujú našu výrobu, a výsledok je, že máme EBIDTU za tri kvartály viac ako 700 miliónov dolárov oproti spomínanej minuloročnej strate.

Ako je na tom aktuálne fabrika?

Všetky tri pece fungujú. Jedna z nich je už momentálne v plánovanej odstávke z dôvodu rozvrhnutých údržbárskych a rekonštrukčných prác. To bude trvať celkovo dva mesiace, no pripravili sme sa na to a prijali opatrenia, aby sme naplnili všetky dohodnuté dodávky.

Dá sa aj kvantifikovať obsadenosť výroby?

V našej fabrike sledujeme takzvaný melt backlog. Ide o to, aký objem v tonách máte zakontrahovaný a pritom čaká na výrobu. Je zle, ak máte zazmluvnené málo, naopak, príliš veľa znamená dlhú čakáciu lehotu doručenia objednaných výrobkov pre zákazníkov. Aby bol celý proces efektívny, máme minimálny objem pre danú kapacitu výroby. Tento rok sme už boli aj na viac ako dvojnásobku tohto minima a teraz sme zhruba na jedenaplnásobnej úrovni. A to aj napriek tomu, že automotive segment je momentálne v slabej kondícii pre čipovú krízu.

Nahor išli výrobné vstupy aj predajné ceny. Dajú sa v tomto kontexte očakávať rekordné tržby a obraty?

Musím povedať, že sme súčasťou U. S. Steel korporácie, ktorá je kótovaná na americkej burze. Z tohto dôvodu nemôžeme verejne komentovať akékoľvek očakávania. V každom prípade môžem povedať, že štvrtý kvartál by mal byť v oblasti dopytu naďalej dobrý.

Nie je paradoxom, že na jednej strane sa energeticky náročný priemysel stále sťažuje na aktuálnu situáciu, a pritom bude tento rok zrejme dosahovať rekordné hospodárske výsledky?

Je svätá pravda, že na jednej strane tento rok priemyselnej výrobe žičí. Na tej druhej, nikto nevie zaručiť, že takéto zisky budeme mať najbližších päť až desať rokov. Je tiež nutné povedať, že je tu bezprecedentný rast cien elektrickej energie a že máme na Slovensku v porovnaní so zahraničím vysoké tarifné poplatky pre energeticky náročný priemysel. Nedostávame také kompenzácie súvisiace so zvýšenými cenami elektrickej energie pre náklady na emisie CO2 pri jej výrobe z enviroföndu ako naši konkurenti v Únii. Samozrejme, to zhoršuje našu konkurencieschopnosť.

Rast cien ocele bol v uplynulých mesiacoch dynamický. V niektorých prípadoch aj trojnásobný. Aký bude ďalší vývoj?

Áno, ceny našich výrobkov v prvom polroku rástli. Teraz už zaznamenávame ich pokles. Dúfame však, že neklesnú pod únosnú hranicu, a tiež v to, že budúci rok bude opäť priaznivý pre oceliarsky priemysel.

Celkovú cenu ovplyvňuje do veľkej miery aj vstupný materiál. Železná ruda bola na desaťročných maximách. Prečo pomaly klesá jej hodnota?

Cena železnej rudy za posledných päť rokov historicky rastie. V máji tohto roka bola skoro štvornásobne vyššia oproti koncu roka 2017. Od leta zaznamenávame jej postupný klesajúci trend a na to reagujú aj ceny našich produktov svojím poklesom. Súčasnú situáciu pripisujeme zníženému dopytu po nej najmä v Číne.

Avizujete pokles cien vašich výrobkov. Aký bude dôvod? Očakávate zvýšenie importov?

Importy sú tu stále aj napriek ochranným opatreniam, ktoré zaviedla Európska komisia. Týkajú sa viac ako 20 oceliarských výrobkov. Tie do určitej úrovne objemu dovozu na európsky trh nie sú zaťažované príťažkou. Teraz po zvýšení dopytu evidujeme tiež zvýšenie importov. Na jednej strane by sme mohli povedať, že sa nám to nepáči. Faktom však je, že vďaka vysokému dopytu je naša výroba pokrytá a je tu väčší trhový priestor aj pre importovanú oceľ. Súčasný dopyt v Európe je tak pokrytý produktmi od domácich výrobcov a od importérov z tretích krajín.

To je teraz. Očakávate, že importy budú po postupnom opadnutí dopytu opäť problém?

Určite. Oceliarský biznis je cyklický s periódou dva až tri roky. Len čo začne dopyt klesať, nastane prirodzený tlak na znižovanie cien, ktorý ešte umocňujú importy výrobcov z krajín mimo Únie.

Očakávate teda v blízkej budúcnosti zhoršenie situácie na trhu?

Áno, po čase očakávame opäť nejakú recesiu. Pamätám si na časy, keď boli v oceliarskom biznise niekoľkoročné cykly. Evidovali sme rast, vrchol, následne recesiu a tak ďalej. Táto posledná perióda je veľmi krátka. Posledné výrazné zhoršenie trhu bolo v roku 2019, ktorý bol zlý pre celý oceliarsky biznis. Cítili sme to už koncom roka 2018, následne v roku 2019 začali ceny výrobkov natoľko padať, že sme museli odstaviť aj jednu z našich troch vysokých pecí. Situácia sa nezlepšila ani v minulom roku, keď nastal historický prepad dopytu. Následne prišlo prudké oživenie a tento rok je zatiaľ naozaj veľmi dobrý.

Rok 2019 bol natoľko zlý, že ste museli aj znižovať zamestnanecké stavy. Spoluprácu ste ukončili s 2 500 pracovníkmi. Potrebovali by ste ich teraz po oživení dopytu?

Dohody o ukončení pracovného pomeru boli realizované v zmysle dodatkov ku kolektívnym zmluvám, na ktorých sme sa dohodli s našimi odborármi. Celkovo sme vyplatili viac ako 50 miliónov eur. V Košiciach máme stále päťzmennú prevádzku a pracovné kalendáre aj so skráteným týždenným pracovným časom. Pritom na udržanie nepretržitej prevádzky potrebujete štyri zmeny. Tento systém je ešte dedičstvom bývalej VSŽ z deväťdesiatych rokov, keď sa podnik s odborármi dohodol na vytvorení dodatočnej zmeny. Preto sme hľadali a hľadáme spôsob, ako znížiť náklady tohto druhu. Je nelogické udržiavať tento systém.

Je aj piata zmena dôvodom, prečo ste menej konkurencieschopní?

Keď sa porovnávame s našou konkurenciou, tak z hľadiska počtu zamestnancov na jednu vyrobenú tonu ocele sme neboli na tých miestach, kde by sme chceli byť. Spustili sme niekoľko transformačných projektov s cieľom eliminovať nepotrebné činnosti a postupy či optimalizovať zostávajúce.

Plánujete v dohľadnom čase rušiť piatu zmenu?

Téma počtu pracovných zmien a týždenného pracovného času je súčasťou rokovaní s našimi sociálnymi partnermi pri úpravách kolektívnych zmlúv. K čiastkovým dohodám sme sa aj dopracovali. Verím, že prax a reálne konkurenčné prostredie budú naše rokovania v tejto oblasti ovplyvňovať.

Plán je teda znižovať stavy a zvyšovať efektivitu?

Plán je kontrolovať náklady, ktoré sme schopní kontrolovať, s cieľom ne strácať konkurencieschopnosť. V istom momente nie je možné zvyšovať efektivitu bez investícií do zvyšovania automatizácie a digitalizácie výroby, keď vlastné investované peniaze prinesú okrem nových technológií aj návratnosť za znížený počet zamestnancov. Toto je cesta, ako postupovať ďalej. Spustili sme veľký program cez proces Advanced analytics, pre ktorý sme prijali niekoľko nových šikovných zamestnancov. Spustili sme spoluprácu s Technickou univerzitou v Košiciach a **UPJŠ** v Košiciach. Cieľom je ľudovo povedané zber obrovského množstva dát z výrobných procesov a ich analytické spracovanie. Na to využívame mladé mozgy, ktoré majú nápady a pomáhajú skúseným výrobcárom produkovať efektívnejšie, lacnejšie, kvalitnejšie.

Darí sa to?

Áno.

Môžete uviesť aj príklad, ako dané kroky (Advanced analytics) pomohli pri zlepšovaní výrobných procesov?

Jedným z príkladov je vyvinutý softvér s názvom Value in Use model, ktorý nachádza uplatnenie pri optimalizácii nákupu strategických surovín. Železnej rudy, železného šrotu, uhlia, koksu, ferozliatin a tiež ich spracovanie v jednotlivých etapách výrobného procesu.

Ako vnímate tohtoročný rast cien energií a má ich Steelka zakontrahované alebo funguje formou dokupovania na kratšie obdobie? Ako sa vyrovnávate s ich rastom?

Môžem povedať, že máme svojho interného agenta pre nákup energetických médií. Je to tím šikovných odborníkov, ktorí sa veľmi dobre orientujú na trhu s elektrickou energiou a snažia sa optimalizovať mix dlhodobějších kontraktov so spotovými nákupmi.

Je snaha o znižovanie nákladov vo výrobe cestou, ako sa vyrovnáť s nedostatočnou kompenzáciou energií zo strany štátu?

To, čo my môžeme urobiť, je kontrolovať veci, na ktoré máme dosah. Príkladom sú personálne náklady, cena údržby, spotreba elektrickej energie a tak ďalej. To, na čo však nemáme dosah, sú ceny našich vstupných strategických surovín, ktoré reguluje trh, a rôzne poplatky

nastavené štátnymi inštitúciami a regulátormi. Je však potrebné povedať, že nežiadame nič viac alebo menej ako úroveň takzvaného level-playing field, teda rovnaké podmienky, ako má naša konkurencia v iných členských krajinách EÚ.

Aj napriek tomu sa zdá, že široká verejnosť tomu nerozumie. Časté sú názory, že žiadate ďalšie dotácie. Aká je vaša odpoveď?

Environmentálny fond je tvorený z obchodovania emisných povoleniek, ktoré každý členský štát dostane na zobchodovanie na voľnom trhu. Peniaze má následne každá krajina použiť aj na podporu priemyslu. Tu je však kameň úrazu. Podľa slovenskej legislatívy má ísť na podporu priemyslu, ktorý patrí pod obchodovanie s emisnými povolenkami, na kompenzovanie cien elektrickej energie 7,5 percenta. Dôvod je ten, že do cien elektrickej energie vstupuje náklad v podobe emisnej povolenky. Preto očakávame, že 7,5 percenta sa rozdelí. Lenže za posledných päť rokov sa to nestalo ani raz. V zákone je totiž klauzula o tom, že ak sa ministerstvo životného prostredia s ministerstvom financií rozhodne inak, tak to bude inak. To znamená, že namiesto kompenzácií pre energeticky náročný priemysel na úrovni 15 až 18 miliónov eur sa vyčlenili tri milióny. Ak v iných krajinách priemerne rozdeľujú viac ako 12 percent a u nás sa rozdelia dve, tak to nie je fér. Následne máme totiž vyššie náklady ako naši konkurenti v Únii, a to preto, že vláda sa rozhodla inak.

Je asi ťažké hovoriť o konkurencieschopnosti, keď sám minister Ján Budaj vyzýva energeticky náročné podniky, aby išli za hranice.

Neviem, či je to presná interpretácia vyjadrenia. Poviem len toľko, máme tu konkrétny príklad z posledných dvoch rokov. Keď sa pozrieme na to, kto a ako naplnil štátny rozpočet, tak na Slovensku je to priemysel, ktorý podstatnou mierou plní jednotlivé kapitoly. Ak by tieto fabriky skončili a výroba odišla mimo Slovenska, a s nimi ďalšie podnikateľské subjekty prepojené cez obchodno-dodávateľské reťazce poskytovaním tovarov služieb, kto by ich potom nahradil?

Niektorí kapitáni priemyslu hovoria, že envirofond je vlastne skrytou daňou priemyslu. Vnímáte to takto?

Celý obchod s emisiami je dodatočné zdaňovanie priemyslu. Akceptujeme však rozhodnutie Únie, ktorá sa podieľa na emisiách skleníkových plynov siedmimi až ôsmimi percentami v celosvetovom meradle, ktorá sa rozhodla ísť príkladom a ukázať, že vieme transformovať ekonomiku na bezuhlíkovú. Čo sa týka nášho envirofonde, tak ten je predovšetkým nesprávne používaný. Ak by bol využívaný tak ako inde v EÚ, boli by sme všetci v Únii na jednej lodi a žili v priestore, kde pravidlá platia pre všetkých rovnako. Ibaže u nás dosiaľ funguje ako časť bufferu voči štátnemu rozpočtu.

Snažili ste sa v tejto veci komunikovať s ministrom Igorom Matovičom?

Túto tému sme otvorili na stretnutí s ministrom Richardom Sulíkom. Neskôr sme túto tému otvorili aj na tripartite, kde je tiež zastúpenie ministerstva financií. Naposledy sme túto tému otvorili na stretnutí s premiérom Eduardom Hegerom.

Aj napriek tomu však minister Budaj opäť vyhlásil, že envirofond nie je bankomat. Vidíte po týchto stretnutiach šancu na zmenu?

Áno. Len je nutné vysvetliť verejnosti, ako celý systém funguje. Niektorí si totiž myslia, že emitujeme emisie a chceme peniaze späť. Pointou však je, že my platíme umelo nafúknutú cenu energií v dôsledku systému emisných povoleniek. Preto Komisia dovoľuje energeticky náročným podnikom kompenzovať tieto znevýhodňujúce faktory. Tento zákon by mal podliehať úprave. Jeho upravený návrh zatiaľ nebol v medzirezortnom pripomienkovom konaní, a tým sme sa zatiaľ k nemu nemohli vyjadriť.

V niečom ste však predsa len boli vypočutí. Čo hovoríte na nové pravidlá poplatkov za TPS?

TPS tvorí 55 percent sumy zo všetkých tarifných poplatkov. Platíme ju všetci rovnako, či ste občan alebo veľký podnik. Keď sme sa opäť porovnávali s konkurenciou v Únii, tak náš celkový poplatok na úrovni 40 eur za megawatthodinu je násobne vyšší ako v okolitých krajinách.

Okrem toho predpokladám, že ten istý podnik pri nižších poplatkoch dostane vyššiu kompenzáciu z envirofonde.

Hovoríme o dvoch rozdielnych veciach. Kompenzácie z envirofonde pre podporu priemyslu, ktorý spadá pod obchodovanie s emisnými povolenkami, som sa snažil vysvetliť v predošlých otázkach. Ak sa však vrátim k TPS, tak navrhovaná zmena vo výške poplatku v závislosti od spotreby z dielne regulačného úradu, v spolupráci s rezortmi hospodárstva a financií, je obrovským krokom k posilneniu konkurencieschopnosti energeticky náročného priemyslu na Slovensku a patrí im za to veľká chvála.

Sú aj toto dôvody, prečo tu U. S. Steel možnoraz nebude?

Za posledných plus-mínus osem rokov sa znížila kapacita výroby ocele v rámci Európy zhruba o 25 percent. Nahradená bola importmi z tretích krajín. Ak bude v Európe naďalej pretrvávajúci dopyt po oceli, ako je na dnešnej úrovni, a výsledkom dekarbonizačnej legislatívy priemyslu v rámci EÚ bude znižujúci sa objem priemyselnej výroby, bude ho nahrádzať výroba a import z tretích krajín. Tým si však strelíme do kolena. Lebo tú našu ekologickú výrobu nahradíme importom, ktorý bol vyrobený bez akýchkoľvek ekologických štandardov. U. S. Steel je tu už viac ako 20 rokov a ak by aj došlo k zmene majiteľov, nič to nemení na skutočnosti, že košické oceliarny sú veľmi dobrou fabrikou. V každom prípade je však cesta dekarbonizácie správna, a to bez ohľadu na to, pod vedením koho to bude prebiehať.

Realizovali ste v tomto kontexte aj investície? Prípadne chystáte nejaké nové?

V Košiciach USS preinvestoval celkovo 700 miliónov dolárov do rôznych environmentálnych projektov. Znížili sme emisie tuhých znečisťujúcich látok o 98 percent. Oproti roku 1990 sme znížili celkové emisie uhlíkových plynov o jeden milión ton ročne.

Len nedávno sa hovorilo aj o technológii oblúkových pecí. Je ich príchod do Košíc reálny?

Ak máme dekarbonizovať oceliarsku firmu, ktorá vyrába prostredníctvom vysokých pecí, tak existujú technológie, ako to dosiahnuť. Poznáme také, ktoré sú použiteľné, realizovateľné a zároveň je tu viacero prototypov, ktoré zatiaľ ešte nevieme vo veľkom výrobnom procese použiť. Tým narážam na vodík. Je totiž pravda, že toto by nám pomohlo eliminovať emisie uhlíkových plynov vo výrobe. Avšak technológia výroby, transportu a využitia postačujúceho množstva vodíka zatiaľ nie je dostatočne kapacitne a ekonomicky rozpracovaná. Ďalšou možnosťou je zachytávať plyny emitujúce uhlík. Opäť však nemáme vyvinutú technológiu na zachytenie celkového vyrobeného objemu takýchto emisií. Zároveň ani nevieme, čo by sme s týmto zachyteným množstvom robili. Jediná aktuálne reálna a použiteľná možnosť v priemysle je to, že sa prejde na výrobu ocele využitím elektrickej energie. Aj tá by však mala byť zelená. Nemôžeme sa totiž uspokojiť s tým, že budeme vyrábať akože ekologickú oceľ z energie vyrobenej z uhlia.

Dá sa na to spoľahnúť? V tomto roku fúkalo v priemere o 40 percent menej a videli sme, čo to dokáže spraviť s energiami a ich cenami.

Bohužiaľ, elektrina vyrobená z vody, vetra či zo slnka nie je typ energie, na ktorý sa môže oceliarska výroba spoľahnúť. Sú totiž nestabilné. My musíme mať stabilný zdroj, čo je napríklad jadro.

V tomto prípade by bola možná inštalácia spomínaných dvoch elektrických oblúkových pecí?

Vždy je to jedno z možných riešení. Táto technológia by nám výrazne pomohla znížiť celkové emisie v Košiciach. Avšak takáto ekologická investícia si vyžaduje spolufinancovanie z grantových zdrojov, ktoré EÚ umožňuje využívať.

Zmestili by ste sa aj do záväzkov stanovených Úniou v rámci Fit for 55?

S touto technológiou by sme dokázali znížiť naše emisie o viac ako 60 percent. Išlo by o win-win situáciu. Na jednej strane dekarbonizované oceliarne vyrábajúce zelenú oceľ a na druhej strane záväzkov Slovenska znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 splnený na 50 percent.

Dá sa to stihnúť a je to uskutočniteľné?

Je to reálne. Ako však vravím, musíme si byť istí, že budeme mať stabilný prísun energií a že bude dostatočná kapacita prenosovej sústavy. Lebo prejsť zo súčasnej výroby vo vysokých peciach na výrobu v oblúkových peciach by znamenal enormný nárast našej spotreby elektrickej energie. Bez toho, aby sme si boli istí minimálne v týchto bodoch, nepríde rozhodnutie na štart tejto významnej investície.

Kto je Miroslav Kiraľvarga

Miroslav Kiraľvarga vyštudoval Prírodovedeckú fakultu na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Pracoval vo Východoslovenských železiarňach a neskôr pôsobil v dôchodkovej poisťovni Stabilita. Od roku 1999 pracoval v spoločnom podniku VSŽ U. S. Steel. Od roku 2007 pôsobí ako viceprezident pre riadenie externých služieb a vzťahov. V roku 2011 nastúpil do pozície generálneho manažéra pre globálne riadenie materiálov a podporu obstarávania v centrále U. S. Steel v Pittsburghu. V roku 2013 sa vrátil na Slovensko ako viceprezident pre vonkajšie vzťahy, riadenie a rozvoj podnikania a od roku 2015 je prezidentom Republikovej únie zamestnávateľov.

Autor: Robert Turza

Prvé zápasy v play-off UniCup League: Poznáme výsledky, bolo to poriadne napínavé [🔗](#)

📅 11. 12. 2021, 5:30, Zdroj: [hashtag.zoznam.sk](#) [🔗](#), Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 18 969 GRP: 0,42 OTS: 0,00 AVE: 765 Eur

Prvé zápasy v play-off UniCup League (Zdroj: Tlačová správa)

#Je to tu! V univerzitných zápasoch UniCup začalo play-off. Pozri, ako sa darilo tímom a komu sa podarilo vyhrať.

UniCup Prestige League

LoL

V minulom týždni sme sa konečne dočkali prvých zápasov v play-off UniCup Prestige League v League of Legends. Vyrovnanú prvú mapu v zápase EUBA Esport proti UNIZA esports vystriedala dominantnejšia hra EUBA a tím z Bratislavy tak zvíťazil 2:0.

Druhý zápas víťazne ovládol tím z TUKE 2:0, a to aj napriek vyrovnanej hre od hráčov UCM.

CS:GO

V poslednom týždni skupín sme poznali aj šesticu play-off v CS:GO. Favoritov Comenius esport a UCM TEDI Bears doplnili tímy EUBA Esport, Esport **UPJŠ**, Esport TUKE a UKF E-sports.

V tomto týždni tak na vás čakajú streamované zápasy druhej časti League of Legends pavúka a pri CS:GO úvodné zápasy. Všetky budú štartovať od 15:00, pričom League of Legends sa predstavia 11.12. (sobota) a CS:GO 12.12. (nedeľa). Vysielateľ sa bude na Twitchi UniCupu.

UniCup Classic League

LoL

Play-off UniCup Classic League v League of Legends nám začalo zápasom medzi UCM a STU. Študenti z Trnavy predviedli dominantný výkon a vyhrali 2:0.

Zápas s poradovým číslom dva, EUBA Esport D a ESTUBA Bullyverse, priniesol vyrovnanú sériu, avšak v tomto bratislavskom súboji bol úspešnejší tím ESTUBA.

CS:GO

Tímy UCM boli tento týždeň naozaj pri chuti, o čom svedčí aj víťazstvo tímu UCM TEDI Bears Echo, ktorý si ľahko podaril s ESTUBA – MTF.

Menej úspešne si však viedol posledný tím z tejto univerzity, ktorým bol UCM TEDI Bears Sierra. Ten vo svojom zápase natrafil na ESTUBA Team ONE a napokon mu podľahol 2:0 na zápasy.

V streamoch tohto týždňa si budete môcť pozrieť druhú časť štvrťfinálových zápasov v CS:GO a to 10. 12. od 18:00 opäť na Twitchi UniCupu.

Zdroj: hashtag.sk, Tlačová správa

Autor: #Sima || Design || kennymax | , Coding || Webikon || Webikon.sk

Záujem o štúdium zdravotníckych odborov sa počas pandémie zvýšil [🔗](#)

📅 13. 12. 2021, 5:36, Zdroj: kosiceonline.sk [🔗](#), Sentiment: **Positívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 5 934 GRP: 0,13 OTS: 0,00 AVE: 402 Eur

KOŠICE ONLINE, Dnes | 05:31

Čoraz častejšie si ho vyberajú aj deviataci.

Aj v tretej vlne pandémie pomáhajú na COVID oddeleniach dobrovoľníci. Predovšetkým ide o medikov či kňazov. Práve väčšina študentov zdravotníckych odborov pracuje na rôznych lôžkových oddeleniach vrátane reprofilizovaných covidových pracovísk, ďalší sú na triáži alebo v odborných centrách. Študenti Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach vypomáhajú aj pri administratívnej práci, očkovaní či testovaní ľudí.

„Aktuálne najviac medikov vypomáha v Univerzitnej nemocnici Louisa Pasteura (UNLP) Košice, kde na základe dohôd o brigádnickej práci študentov pôsobí 200 medikov a 30 ďalších študentov 5. ročníka všeobecného lekárstva pracuje vo Veľkokapacitnom odberovom mieste UNLP na Ipeľskej ulici v týždenných blokoch bez nároku na odmenu. V nemocnici AGEL Košice-Šaca v týchto dňoch brigádnicky pracuje 9 študentov LF **UPJŠ** a iní vypomáhajú v regionálnych nemocniciach a v mobilných odberových miestach v blízkosti svojho bydliska či v regionálnych nemocniciach,“ uviedla pre Rádio Košice hovorkyňa LF **UPJŠ** Jaroslava Oravcová s tým, že 25 študentov Lekárskej fakulty pôsobí v Intervenčnom tíme ministerstva zdravotníctva:

„Ide o projekt, v rámci ktorého sú realizované výjazdy do zariadení sociálnych služieb pre seniorov, pre ľudí so zdravotným postihnutím, v zariadeniach krízovej intervencie a marginalizovaných komunitách. Poskytovaná pomoc zahŕňa predovšetkým skrining a monitoring zdravotného stavu, osvetovú činnosť zameranú na základné protiepidemické opatrenia, teda správne používanie osobných ochranných pomôcok, dodržiavanie izolácie a karantény a antigénové/PCR testovanie.“

Záujem o štúdium na LF **UPJŠ** za posledné roky mierne stúpa, čo potvrdila aj Oravcová:

„Pre tento akademický rok nám prišlo o vyše 30 prihlášok viac ako vlni, a to pre všetky študijné programy, teda všeobecné lekárstvo, zubné lekárstvo, ošetrovateľstvo, fyzioterapia a verejné zdravotníctvo.“

Študenti LF **UPJŠ** vypomáhajú aj pri administratívnej práci, očkovaní či testovaní ľudí / LF **UPJŠ**

Pomoc budúcich zdravotníkov

Štúdium na zdravotnej škole si čoraz častejšie vyberajú aj deviataci na východe Slovenska, ktorí sa prihlasujú na stredné školy. Zvýšený záujem o zdravotnícke odbory zaznamenal aj Košický samosprávny kraj (KSK). Napríklad na Strednej zdravotníckej škole Moyzesovej v Košiciach zaznamenali nárast záujmu v odboroch farmaceutický laborant o 400 percent alebo zubný laborant o 500 percent. Hovorkyňa KSK Anna Terezková povedala, že študenti pomáhajú zdravotníkom:

„Z každej strednej zdravotníckej školy v Košickom kraji pomáhali študenti v rôznych zdravotníckych zariadeniach. Študenti Strednej zdravotníckej školy Kukučínova 40 v Košiciach svojou zručnosťou pomáhali vo Vysokošpecializovanom odbornom ústave geriatrickom sv. Lukáša v Košiciach. Pomoci sa nevyhýbali ani stredoškólači Strednej zdravotníckej školy Moyzesova Košice, ktorí aj aktuálne pôsobia vo Východoslovenskom onkologickom ústave v Košiciach či Inštitúte nukleárnej a molekulárnej medicíny v Košiciach.“

Záujem o štúdium zdravotných odborov je v Prešovskom samosprávnom kraji (PSK) porovnateľný s minulým rokom. V odboroch praktická sestra a zubný asistent je približne rovnaký alebo trochu vyšší, pokles zaznamenali v odbore masér.

„Vedenie školy to vníma tak, že má na tom určitý podiel i pandemická situácia (napríklad, dokedy bude trvať otvorenie rehabilitačných a masérskych centier – obavy absolventov o uplatnenie a určite i priamy kontakt s klientom),“ skonštatovala hovorkyňa PSK Daša Jeleňová, ktorá doplnila, že prešovská župa pri prevádzkovaní očkovacích centier oslovila študentov medicíny LF **UPJŠ** a ponúkla im možnosť zapojiť sa do procesu očkovania na pozíciách administrátor a koordinátor:

„Pre veľký záujem vypomáhať v očkovacích centrách však nie je možné vyhovieť a zapojiť do procesu očkovania všetkých záujemcov z radu študentov medicíny. Napriek tomu zapojiť mladých ľudí z oblasti zdravotníctva do procesu očkovania považujeme za veľký prínos na oboch stranách.“

Prácu zdravotníkov a tých, ktorí pomáhajú na oddeleniach, ocenil aj premiér Eduard Heger:

„Podávate nesmierny nadľudský výkon. Mrzí ma, že ho musíte takto znášať, sme v takejto ťažkej situácii, ale vážim si každú jednu obeť. Mnohé miesta som navštívil, samozrejme, z technických dôvodov sa nedá navštíviť všetky, ale chcem naďalej chodiť do nemocníc a povzbudzovať a poďakovať sa osobne všetkým lekárom. Ale z tohto miesta chcem využiť práve tento priestor a poďakovať všetkým lekárom a zdravotníkom, ktorí pracujú v nemocniciach, aj tým, ktorí prichádzajú na pomoc na tieto oddelenia. Hoci to nie sú vaše oddelenia, ďakujem, že ste súdržní, jednotní, a že zachraňujete ľudské životy.“

Autor: RÁDIO KOŠICE

Autor: Autor: RÁDIO KOŠICE

7. hrací týždeň UniCup: Play-off Classic League a Prestige League je v plnom prúde [↗](#)

📅 11. 12. 2021, 8:29, Zdroj: [rewind.sk](#) [↗](#), Autor: Adam Martiš, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 2 693 GRP: 0,06 OTS: 0,00 AVE: 364 Eur

Volám sa Adam, mám 21 rokov, na vysokej škole študujem masmediálnu komunikáciu a som milovníkom filmov, seriálov, hier a popkultúrneho obsahu. Zaujímam sa aj o technológie, hudbu, módu či šport - celkový rozhľad je u mňa na prvom mieste.

UniCup Prestige League

LoL

7. hrací týždeň UniCup Prestige League LoL; Zdroj: [lancraft.cz](#)

V minulom týždni sme sa konečne dočkali prvých zápasov v play-off UniCup Prestige League v League of Legends. Vyrovnanú prvú mapu v zápase EUBA Esport proti UNIZA esports vystriedala dominantnejšia hra EUBA a tím z Bratislavy tak zvíťazil 2:0.

Druhý zápas víťazne ovládol tím z TUKE 2:0, a to aj napriek vyrovnanej hre od hráčov UCM.

CS:GO

7. hrací týždeň UniCup Prestige League CS:GO; Zdroj: [lancraft.cz](#)

V poslednom týždni skupín sme poznali aj šesticu play-off v CS:GO. Favoritov Comenius esport a UCM TEDI Bears doplnili tímy EUBA Esport, Esport **UPJŠ**, Esport TUKE a UKF E-sports.

V tomto týždni tak na vás čakajú streamované zápasy druhej časti League of Legends pavúka a pri CS:GO úvodné zápasy. Všetky budú štartovať od 15:00, pričom League of Legends sa predstaví 11.12. (sobota) a CS:GO 12.12. (nedeľa). Vysielať sa bude na Twitchi UniCupu.

UniCup Classic League

LoL

7. hrací týždeň UniCup Classic League LoL; Zdroj: [lancraft.cz](#)

Play-off UniCup Classic League v League of Legends nám začalo zápasom medzi UCM a STU. Študenti z Trnavy predviedli dominantný výkon a vyhrali 2:0.

Zápas s poradovým číslom dva, EUBA Esport D a ESTUBA Bullyverse, priniesol vyrovnanú sériu, avšak v tomto bratislavskom súboji bol úspešnejší tím ESTUBA.

CS:GO

7. hrací týždeň UniCup Classic League CS:GO; Zdroj: [lancraft.cz](#)

Tímy UCM boli tento týždeň naozaj pri chuti, o čom svedčí aj víťazstvo tímu UCM TEDI Bears Echo, ktorý si ľahko podaril s ESTUBA – MTF.

Menej úspešne si však viedol posledný tím z tejto univerzity, ktorým bol UCM TEDI Bears Sierra. Ten vo svojom zápase natrafil na ESTUBA Team ONE a napokon mu podľahol 2:0 na zápasy.

V streamoch tohto týždňa si budete môcť pozrieť druhú časť štvrťfinálových zápasov v CS:GO a to 10. 12. od 18:00 opäť na Twitchi UniCupu.

ZNAČKY

Autor: Adam Martiš

Lekárske listy - Interná medicína [✉](#)

📅 10. 12. 2021, 9:37, Zdroj: [mediweb.hnonline.sk](https://www.mediweb.hnonline.sk) [✉](#), Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Alena Mosnárová, Sentiment: Negatívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 1 066 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 227 Eur

Zaujímavé novinky z virtuálneho kongresu Európskej kardiologickej spoločnosti (ESC), výstupy z Česko-slovenského angiologického sympózia, aj analýza, prečo vlni počas pandémie Covid-19 zomrelo viac diabetikov ako po iné roky.

V Košiciach sa nachádza popredné komplexné pracovisko Východoslovenský onkologický ústav, a.s., (VOÚ). Okrem poskytovania špecializovanej zdravotnej starostlivosti je pregraduálnou a postgraduálnou výučbovou základňou Lekárskej fakulty **UPJŠ** v Košiciach. Nový riaditeľ ústavu MUDr. Tomáš Sieber, MPH, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva VOÚ, a.s. je vo funkcii od 1. júna 2021. Viac sa dozviete v nasledujúcom rozhovore.

Výskyt liečiv v životnom prostredí je v dnešnej dobe v súvislosti s jeho negatívnymi dopadmi na celý ekosystém veľmi aktuálnou témou. Kvôli neustále rastúcemu dopytu boli doteraz vyvinuté tisíce liekov a ich počet sa neprestajne zvyšuje, čo ide ruka v ruku so vznikom farmaceutického odpadu. Veľká časť týchto terapeutických zlúčenín totiž nemôže byť ľudským telom asimilovaná a úplne metabolizovaná, takže sa vylučuje stolicou a močom a vstupuje do komunálnej čistiare odpadových vôd (ČOV).

Nová kapitola v histórii poskytovania zdravotnej starostlivosti na Bezručovej sa začne písať už o niekoľko mesiacov. Gastroenterologické, reumatologické či neurologické centrum sú len niektoré z medicínskych špecializácií, ktoré budú v rámci priestorov národnej kultúrnej pamiatky dostupné pre pacientov.

V dňoch 29. a 30. augusta 2021 sa konalo tradičné už 27. Česko-slovenské angiologické sympóziu postrgraduálneho charakteru. Termín i program sympózia boli modifikované kovidovou problematikou a venoval sa aj nie obvyklým témam. Čitateľom prinášame dokončenie správy z tohto podujatia.

Diabetici aj pred pandémiou zomierali 6-krát častejšie ako všetci ostatní, v roku 2020 ich zomrelo až 9-krát viac než ľudí bez diabetu, medzi ktorými boli aj pacienti s onkologickými či srdcovo-cievnyimi chorobami. Príčinou nárastu úmrtí je nielen samotný COVID-19, ale aj zanedbaná zdravotná starostlivosť. Niektorí pacienti s diabetom sa báli ísť k lekárovi vynechávali návštevy u diabetológa a ostatných lekárov a zároveň často porušovali diabetickú stravu a mali menej pohybu. To zhoršilo ich diabetes, a preto mnohí oveľa ťažšie odolávali ochoreniu COVID-19.

Zápalové ochorenia čriev (IBD), ktoré sú zastúpené hlavne Crohnovou chorobou (CD) a ulceróznou kolitídou (UC), sú chronické ochorenia s nejasnou patogenézou. Tento nevyliciteľný a iteratívny zápal črevnej sliznice si vyžaduje celoživotné používanie protizápalových liekov na prevenciu vzplanutí alebo relapsov, ktoré sú hlavnými príčinami komplikácií ako sú striktúry tenkého čreva a črevné perforácie.

V auguste 2021 sa uskutočnil virtuálny kongres Európskej kardiologickej spoločnosti (ESC), z ktorého prinášame čitateľom niekoľko zaujímavých noviniek.

Pacienti, ktorí majú problémy s pohybovým aparátom, či už je to dôsledok nesprávneho životného štýlu alebo operácií či úrazov, nájdu pomoc v AGEL Clinic v Ambulancii fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie. Ordinujúca doktorka MUDr. Ingrid Štefanková sa zameriava na širokú škálu diagnóz a nás zaujímalo, ako vyšetrenie prebieha a čo sa po diagnostike pacienta deje ďalej.

Nedostatočná alebo nesprávna hygiena rúk je častým spúšťačom ochorení tráviaceho systému, respiračných infekcií či infekcií rán. V rozvojových krajinách sú dôsledkom nízkej hygienickej úrovne nielen infekcie, ale aj veľký počet úmrtí. Napriek tomu, že Európa s týmto problémom nebojuje a aj hygienických prostriedkov má dostatok, veľká časť populácie dôsledné hygienické návyky nemá alebo neovláda

správnu techniku umývania rúk.

"Vyhlasujem, že som osobou, ktorá je oprávnená predpisovať a/alebo vydávať lieky, a toto vyhlásenie je pravdivé. Zároveň potvrdzujem, že (i) som si vedomý, že v prípade nepravdivosti vyhlásenia podľa predchádzajúcej vety porušujem svoju právnu povinnosť poskytnúť spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. pravdivé údaje a (ii) v plnom rozsahu zodpovedám spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. za akúkoľvek priamu, nepriamu alebo sprostredkovanú škodu, ktorá by spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. vznikla, najmä ale nie len v podobe sankcie alebo pokuty, ktorá by bola spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. uložená orgánmi verejnej moci, v priamom, nepriamom alebo sprostredkovanom dôsledku toho, že sa spoločnosť MAFRA Slovakia, a.s. spohľadla na pravdivosť môjho vyhlásenia podľa predchádzajúcej vety a sprístupnila mi obsah vrátane inzercie, ktorý je možné sprístupňovať len osobám oprávneným predpisovať a/alebo vydávať lieky, a to najmenej do výšky takejto sankcie alebo pokuty, zároveň (iii) túto zodpovednosť bezvýhradne prijímam a (iv) svoj záväzok potvrdzujem kliknutím na nižšie uvedené tlačidlo "Áno potvrdzujem, a chcem pokračovať"."

[Stiahnuť dokument](#)

Autor: Alena Mosnárová

Niekedy je rozprávka ako skutočnosť, niekedy je skutočnosť ako rozprávka a niekedy aj nie je... [↗](#)

12. 12. 2021, 19:01, Zdroj: litcentrum.sk [↗](#), Autor: Markéta Andričíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 347 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 113 Eur

Kolektív autorov: Dohviezdny večer. Dvadsať príbehov o Vianociach

Ilustrovali: Helga Pavelková, Peter Ličko

Bratislava: Literárne informačné centrum, 2021

Pôvodne latinský výraz advent sa v našej kultúre spája so zjavením alebo očakávaním príchodu Spasiteľa. Je to (bez ohľadu na vierovyznanie) čas stíšenia, spomalenia, obdobie prehodnocovania vlastných postojov a skutkov, príležitosť na vyjadrenie vďaky, preukázanie dobrej vôle. Symbolicky sa tento čas oddáva vyjadruje štyrmi sviečkami na adventom venci, pričom každá sviečka, aj veniec samotný, má pre toto dôležité obdobie v roku svoj špecifický význam. V novodobej histórii (od konca 19. storočia) sa čakanie na slávnosť, Štedrý večer spája, predovšetkým u detí, s dvadsiatimi štyrmi drobnými prekvapeniami v adventnom kalendári. Najbežnejším prekvapením v adventnom kalendári býva čokoládka, ale v súčasnosti je tých verzí adventných kalendárov oveľa viac. Dnešné adventné kalendáre sú niekedy už také sofistikované, že sa popri nich posúva do úzadia pravý – duchovný rozmer Vianoc. Kniha Dohviezdny večer prináša (nielen) deťom dvadsať príbehov, dvadsať krásnych prekvapení – ako v tom najlepšom adventnom kalendári. V každom príbehu sa môžeme nanovo dotýkať Vianoc a pritom vnímať ich mnohé „príchute“.

Hosť do domu

Vianoce sa v našom kultúrnom kontexte pokladajú za jeden z najvýznamnejších rodinných sviatkov. Je to čas, keď sa pri slávnostne prestretom stole stretávajú deti, rodičia, starí rodičia a iní príbuzní. Zvyčajne si kladú pod obrus cesnak a peniaze, rozkrajujú a delia si jabĺčko, jedia oblátky s medom, kapustnicu, kapra so šalátom, opekance s makom a podobne. Často dávajú na stôl jeden tanier a príbor navyše – či už ako spomienku na zosnulého príbuzného, alebo ako symbolické očakávanie iného hosťa v duchu príslovia „hosť do domu – Boh do domu“. Práve prítomnosť cudzieho, neznámeho hosťa v dome počas Vianoc tematizujú vo svojich príbehoch viacerí autori: v príbehu Petra Karpinského navštívi rodinu odtrhaná Rómka, rozsvieti plamienok na sviečke a ten sa premení na jasnú – Ježišovu hviezdu; v príbehu Mirky Ábelovej dvaja súrodenci pozývajú na Vianoce domov osamelú a rozprávko tajomnú pani Evelínu, ktorá žije v zázračnom dome a vie plniť želania. Príbeh Jána Púčka tiež tematizuje obraz neznámeho hosťa pri štedrovečernom stole – je to bezdomovec so zvláštnym menom Atlantída. Tento príbeh však v sebe nesie aj vážne a ťaživé posolstvo o ľudskej krutosti, predsudkoch a pokrytctve.

Úplne iný – hlboko symbolický – rozmer hosťa v dome má v magickom, poetickom príbehu Moniky Kompaníkovej chlapec, ktorého zachránil pred zmŕznutím v lese otec päťčlennej rodiny.

Spomienky, súčasnosť aj magický rozmer

Vianoce ako čas spomienok, ktoré zväčša sprostredkujú starí rodičia svojim vnúčatám, sa objavujú v próze Jany Bodnárovej, ktorá do realisticky komponovaného rozprávania vnáša aj prvky zázračnosti – v duchu slov postavy starej mamy adresovaných vnučke: „Rozprávka môže byť ako skutočnosť a skutočnosť ako rozprávka“ (s. 108). Spoločne strávené chvíle detí, rodičov a starých rodičov sú aj leitmotívom vtipne a sviežo vyrozprávaného príbehu Tone Revajovej i Uršule Kovalyk. Vrúcny a láskyplný vzťah vnuka a jeho dedka stvára vo svojom príbehu Denisa Fulmeková. Priamy rozprávač – malý chlapec – hovorí aj o tom, ako mu umierajúci dedko tesne pred smrťou priniesol tašku plnú hviezd. Obraz „prevtelenia“ duše do hovoriacej bábiky nájdeme aj v próze s fantastickým nádychom autora Pero le Kvet.

Prózy Márie Modrovich, Marty Hlušikovej, Petra Šuleja, Gabriely Futovej sú spomedzi všetkých príbehov najvýraznejšie vsadené do súčasnosti a v zobrazení detských postáv a ich interakcií s rovesníkmi, ako aj s dospelými (rodičmi, prarodičmi, učiteľmi) presvedčivo reflektujú ich problémy i záujmy.

Viaceré prózy – aj vďaka konotácii nasýtenej téme Vianoc zobrazujú cestu tajomnou nočnou krajinou. Okrem prózy Moniky Kompaníkovej a Jany Bodnárovej sa tento obraz objavuje aj v próze Veroniky Dianiškovej, pričom tu cesta troch detí v nočnom lužnom lese za žiarivým mesiacom má až charakter zasvätenia. Magický rozmer má aj nočná púť dvoch súrodencov do hĺbín zeme za hlasom starého zvona v príbehu Petra Balka. V próze Vandy Rozenbergovej ide počas vianočnej noci chlapec Šmoto za svojim obľúbeným zvieratkom – nutriou – aby jej daroval pletený „náchvostok“ a zobral ju domov, do tepla.

Pestrý žánrový mix

Knižný adventný kalendár Dohviezdny večer je pestrou zmesou príchutí, aj pokiaľ ide o žánrové zastúpenie. Z prirodzených dôvodov je medzi prózami najčastejšie zastúpený príbeh zo života detí a môže byť ladený vážne alebo humorne. Humorne sú komponované aj niektoré autorské rozprávky – Agda Bavi Pain vložil svoj príbeh do úst strateného vianočného darčeka (ktorý sa nebojí ani Smrti), Branislav Jobus prináša deťom veselý príbeh o koze Ichtyole, pracovníčke donáškovskej služby, ktorá sa v dome starého vlka neovládla a

zjedla mu celý vianočný stromček. K humorno-poetickému pólu smeruje aj rozprávka Viliama Klimáčka o vložke Vilhelmíne, opisujúcej svoju púť v atmosfére od kvapky až po vložku a naopak. Iné rozprávkové príbehy smerujú skôr k symbolickému plánu. Takou je napríklad rozprávka Evy Luky o mníšikovi Papuchandrovi, ktorý závidel čečetke, že môže lietať do rôznych krajín a vidieť, ako tam ľudia oslavujú Vianoce. Čečetka mníšikovi o Vianociach hovorí, že „sú ako šnúra tých najligotavejších rybiek, ktoré spolu plávajú oceánom, a nad nimi svieti polárna žiara ako hviezda“ (s. 61). Výrazný symbolický plán má aj rozprávka Dominiky Madro, pričom tá je aj jedna z najabstraktnejších. Malí škriatkovia z rodu Slovo dejov strážia krásu a dobro slova, ktoré sa vytráca zo sveta ľudí, a zachrániť ho môže na Vianoce iba čisté detské srdce.

Zo žánrového hľadiska je v knihe zastúpená aj sci-fi poviedka Evy Urbanovej, ktorá v druhom pláne roztvára problém života detí na periférii (bez rodičov, v nápravnom zariadení). Ján Uličiansky sa v sci-fi ladenej básni Vesmírne Vianoce zamýšľa nad tým, ako môžu vyzeráť Vianoce o tisíc rokov. Tento obraz nie je príliš lákavý.

Premyslená kompozícia

Kompozícia celej knihy Dohviezdny večer je dôkladne premyslená. Okrem tematickej, štylistickej a žánrovej pestrosti a vyváženosti o tom svedčia aj posledné dva príbehy. Dvadsiatym štvrtým v poradí je výrazne symbolický príbeh Dany Podrackej Anjel vysoký ako topoľ, ktorý prostredníctvom rozhovoru modrookého chlapca s jeho otcom vysvetľuje význam spojenia Dohviezdny večer: „Tak naši predkovia hovorili Štedrému dňu.... Lebo to je večer, keď treba vzhliadnuť ku hviezdám. A nájsť si medzi nimi tú svoju.“ (s. 196) Modrooký chlapec sa pre svoj nezištný dobrý skutok stretne s anjelom a ten mu povie, že každý, kto k nemu nájde cestu, sa znova narodí. Tieto slová jasne odkazujú aj na vianočné mystérium.

Posledný (dvadsiaty piaty) príbeh Daniela Heviera hovorí o tradícii stavania živých betlehemov, ktoré majú ľuďom pripomínať Kristovo narodenie. Jeden z takýchto betlehemov si vytvorili bezdomovci na periférii veľkomesta. A aj keď mali v špinavej deke zabalenú bábiku s odtrhnutou rukou, usmievala sa na nich „svätá tvár Dieťaťa. V jeho očiach sa trblietali súhvezdia a okolo hlavy sa šírilo svetlo, aké sa maľovalo na starých obrazoch so svätou rodinou“. (s. 201) Medzi riadkami tohto krátkeho, sotva dvojstranového príbehu, ktorý možno vnímať z hľadiska kompozície knihy ako epilóg, sa dozvieme, že živého Krista môžeme nájsť kdekoľvek a v komkoľvek. Rovnako ako môžeme odhľadiť mystérium Vianoc v každom z príbehov Dohviezdného večera.

Ten k čitateľom prichádza aj v elegantnom balení. Knihu ako celok krásne dotvárajú ilustrácie dvojice autorov Helgy Pavelkovej a Petra Lička. Ich štýl je moderný, originálny a zároveň nepravopánový. Každý príbeh tu vďaka citlivému obrazovému sprievodu nadobúda nový, zaujímavý rozmer.

Markéta Andričíková (1974)

Vedecky a pedagogicky pôsobí na Filozofickej fakulte **UPJŠ** v Košiciach. Venuje sa svetovej literatúre, výtvarnému umeniu, kinematografii, slovenskej a svetovej literatúre pre deti a mládež a problematike detskej recepcie.

Ilustrácia z knihy Dohviezdny večer: Helga Pavelková, Peter Ličko

Nezabudni sa podeliť s ostatnými čitateľmi

Autor: Markéta Andričíková

Fakulty a ústavy UPJŠ

Medici pomáhajú v nemocniciach [🔗](#)

📺 11. 12. 2021, 19:14, Relácia: **Správy RTVS**, Stanica: **RTVS**, Vydavateľ: **Rozhlas a televízia Slovenska**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Daniel Pell, Lekárska Fakulta UPJŠ**

Dosah: **136 363 GRP**; **3,03 OTS**; **0,03 AVE**; **11813 Eur**

Viliam Stankay, moderátor:

Študenti končiacich ročníkov **lekárskej fakulty** v Košiciach opäť pomáhajú v nemocniciach. Vyše 220 medikov pracuje pri odboroch pomáha s očkovaním alebo na lôžkových oddeleniach vrátane covidových pracovísk.

Katarína Jarembínská, redaktorka RTVS:

Cítim potrebu aj povinnosť byť nápomocní. To sú najčastejšie slová medikov. Jeden z nich je aj piatak Peter Oremus, ktorý pracuje v košickej univerzitnej nemocnici druhý rok.

Peter Orémus, medik na odd. anestéz. **a** intenz. medicíny UNLP Košice:

Pomáhame sestričkám, ktoré sú už na hranici svojich možností **a** oni vás veľmi vedia motivovať **a** častejšie sa stretávame exitom takže asi v tom je ten najväčší rozdiel.

Katarína Jarembínská, redaktorka RTVS:

Momentálne vypomáha pri ich najkritickejších covidových pacientoch.

Peter Orémus, medik na odd. anestéz. **a** intenz. medicíny UNLP Košice:

Vidím v privátnej správe, že oni neboli za očkovaní stále uvažujem nad tou otázkou. Prečo ste sa nedali zaočkovať. Potom by ste tu nemusí uznať že prečo ste vybrali tú ťažkú cestu.

Katarína Jarembínská, redaktorka RTVS:

Na oddelení anestéziológie **a** intenzívnej medicíny bežne praxovali približne traja medici, teraz sú siedmi.

Ján Michlík, primár odd. anesteziológie **a** intenzívnej medicíny UNLP:

Keď som pri tých pacientoch **a** robím nejaké lekárske úkony, odborné invazívne zákroky rôzne **a** tak sa ich snažíme vysvetľovať aj ako budúcim lekárom. Niečo sa aj naučia okrem tej klasickej sanitárskej práce aj niečo podchytiť čo by mohlo byť prínosom **pre** ich prax alebo aj vôbec **pre** skúšky v ďalšom štúdiu medicíny.

Daniel Pella, dekan **lekárskej fakulty UPJŠ** v Košiciach:

Nevyhýbajú sa práve práci s pacientmi, ktorí sú postihnutí covidom. Je to prejav skutočného záujmu o medicínu. Mnoho zahraničných študentov dokonca odišlo v druhej vlne pandémie kvôli tomu aby mohli vo svojich krajinách pomáhať. **A** tí ktorí vedú už dobre aj po slovensky, určite sa snažia pomáhať aj na Slovensku.

Katarína Jarembínská, redaktorka RTVS:

Medikov už oslovili s prosbou o výpomoc aj iné nemocnice. Napríklad nemocnica v Košiciach Šaci, vo Vranove nad Topľou, v Michalovciach či vo Svidníku. 25 študentov košickej **lekárskej fakulty** je aj v intervenčnom tíme ministerstva zdravotníctva. Katarína Jarembínská, RTVS.

Rádiožurnál o 18:00 [↗](#)

📅 11. 12. 2021, 18:00, Zdroj: **Rádio Slovensko**, Stanica: **Slovenské stanice**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Daniel Pell**

Dosah: **33 387 GRP**; **0,74 OTS**; **0,01 AVE**; **15132 Eur**

[strojový prepis] ... *Univerzity Palackého za Šafárika v Košiciach **Daniel Pella**. Nevyhýbajú sa práve práci s pacientmi, ktorí sú postihnutí COVIDom. Je to prejav skutočného záujmu medzi cenou. Mnoho zahraničných študentov dokonca odišlo v druhej vlne pandémie kvôli tomu...*

Rádiožurnál o 22:00 [↗](#)

📅 11. 12. 2021, 22:00, Zdroj: **Rádio Slovensko**, Stanica: **Slovenské stanice**, Téma: **Fakulty a ústavy UPJŠ**, Kľúčové slová: **Daniel Pell**

Dosah: **33 387** GRP: **0,74** OTS: **0,01** AVE: **7440** Eur

[strojový prepis] ... *niečo podchytila, čo by mohlo byť prínosom pre ich prácu alebo aj vôbec pre skúšky v ďalšom štúdiu medicíny, dopĺňa dekan Lekárskej fakulty Univerzity Palackého zasa Šafárika v Košiciach **Daniel Pella**. Nevyhýbajú sa práve práci s pacientmi, ktorí...*

Záujem o štúdium zdravotníckych odborov sa počas pandémie zvýšil

13. 12. 2021, 5:36, Zdroj: kosiceonline.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: LF UPJŠ, Lekárska Fakulta UPJŠ

Dosah: 5 934 GRP: 0,13 OTS: 0,00 AVE: 402 Eur

KOŠICE ONLINE, Dnes | 05:31

Čoraz častejšie si ho vyberajú aj deviataci.

Aj v tretej vlne pandémie pomáhajú na COVID oddeleniach dobrovoľníci. Predovšetkým ide o medikov či kňazov. Práve väčšina študentov zdravotníckych odborov pracuje na rôznych lôžkových oddeleniach vrátane reprofilizovaných covidových pracovísk, ďalší sú na triáži alebo v odborných centrách. Študenti **Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach vypomáhajú aj pri administratívnej práci, očkovaní či testovaní ľudí.

„Aktuálne najviac medikov vypomáha v Univerzitnej nemocnici Louisa Pasteura (UNLP) Košice, kde na základe dohôd o brigádnickej práci študentov pôsobí 200 medikov a 30 ďalších študentov 5. ročníka všeobecného lekárstva pracuje vo Veľkokapacitnom odberovom mieste UNLP na Ipeľskej ulici v týždenných blokoch bez nároku na odmenu. V nemocnici AGEL Košice-Šaca v týchto dňoch brigádnicky pracuje 9 študentov **LF UPJŠ** a iní vypomáhajú v regionálnych nemocniciach a v mobilných odberových miestach v blízkosti svojho bydliska či v regionálnych nemocniciach,“ uviedla **pre** Rádio Košice hovorkyňa **LF UPJŠ** Jaroslava Oravcová s tým, že 25 študentov **Lekárskej fakulty** pôsobí v Intervenčnom tíme ministerstva zdravotníctva:

„Ide o projekt, v rámci ktorého sú realizované výjazdy do zariadení sociálnych služieb **pre** seniorov, **pre** ľudí so zdravotným postihnutím, v zariadeniach krízovej intervencie a marginalizovaných komunitách. Poskytovaná pomoc zahŕňa predovšetkým skrining a monitoring zdravotného stavu, osvetovú činnosť zameranú na základné protiepidemické opatrenia, teda správne používanie osobných ochranných pomôcok, dodržiavanie izolácie a karantény a antigénové/PCR testovanie.“

Záujem o štúdium na **LF UPJŠ** za posledné roky mierne stúpa, čo potvrdila aj Oravcová:

„**Pre** tento **akademický** rok nám prišlo o vyše 30 prihlášok viac ako vlani, a to **pre** všetky študijné programy, teda všeobecné lekárstvo, zubné lekárstvo, ošetrovateľstvo, fyzioterapia a verejné zdravotníctvo.“

Študenti **LF UPJŠ** vypomáhajú aj pri administratívnej práci, očkovaní či testovaní ľudí / **LF UPJŠ**

Pomoc budúcich zdravotníkov

Štúdium na zdravotnej škole si čoraz častejšie vyberajú aj deviataci na východe Slovenska, ktorí sa prihlasujú na stredné školy. Zvýšený záujem o zdravotnícke odbory zaznamenal aj Košický samosprávny kraj (KSK). Napríklad na Strednej zdravotníckej škole Moyzesovej v Košiciach zaznamenali nárast záujmu v odboroch farmaceutický laborant o 400 percent alebo zubný laborant o 500 percent. Hovorkyňa KSK Anna Terezková povedala, že študenti pomáhajú zdravotníkom:

„Z každej strednej zdravotníckej školy v Košickom kraji pomáhali študenti v rôznych zdravotníckych zariadeniach. Študenti Strednej zdravotníckej školy Kukučínova 40 v Košiciach svojou zručnosťou pomáhali vo Vysokošpecializovanom odbornom ústave geriatrickom sv. Lukáša v Košiciach. Pomoci sa nevyhýbali ani stredoškólači Strednej zdravotníckej školy Moyzesova Košice, ktorí aj aktuálne pôsobia vo Východoslovenskom onkologickom ústave v Košiciach či Inštitúte nukleárnej a molekulárnej medicíny v Košiciach.“

Záujem o štúdium zdravotných odborov je v Prešovskom samosprávnom kraji (PSK) porovnateľný s minulým rokom. V odboroch praktická sestra a zubný asistent je približne rovnaký alebo trochu vyšší, pokles zaznamenali v odbore masér.

„Vedenie školy to vníma tak, že má na tom určitý podiel i pandemická situácia (napríklad, dokedy bude trvať otvorenie rehabilitačných a masérskych centier – obavy absolventov o uplatnenie a určite i priamy kontakt s klientom),“ skonštatovala hovorkyňa PSK Daša Jeleňová, ktorá doplnila, že prešovská župa pri prevádzkovaní očkovacích centier oslovila študentov medicíny **LF UPJŠ** a ponúkla im možnosť zapojiť sa do procesu očkovania na pozíciách administrátor a koordinátor:

„**Pre** veľký záujem vypomáhať v očkovacích centrách však nie je možné vyhovieť a zapojiť do procesu očkovania všetkých záujemcov z radu študentov medicíny. Napriek tomu zapojiť mladých ľudí z oblasti zdravotníctva do procesu očkovania považujeme za veľký prínos na oboch stranách.“

Prácu zdravotníkov a tých, ktorí pomáhajú na oddeleniach, ocenil aj premiér Eduard Heger:

„Podávate nesmierny nadľudský výkon. Mrzí ma, že ho musíte takto znášať, sme v takejto ťažkej situácii, ale vážim si každú jednu obeť. Mnohé miesta som navštívil, samozrejme, z technických dôvodov sa nedá navštíviť všetky, ale chcem naďalej chodiť do nemocníc a povzbudzovať a poďakovať sa osobne všetkým lekárom. Ale z tohto miesta chcem využiť práve tento priestor a poďakovať všetkým lekárom a zdravotníkom, ktorí pracujú v nemocniciach, aj tým, ktorí prichádzajú na pomoc na tieto oddelenia. Hoci to nie sú vaše oddelenia, ďakujem, že ste súdržní, jednotní, a že zachraňujete ľudské životy.“

Autor: RÁDIO KOŠICE

Autor: Autor: RÁDIO KOŠICE

Lekárske listy - Interná medicína

10. 12. 2021, 9:37, Zdroj: mediweb.hnonline.sk, Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Alena Mosnárová, Sentiment: Negatívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Lekárska Fakulta UPJŠ

Dosah: 1 066 GRP: 0,02 OTS: 0,00 AVE: 227 Eur

Zaujímavé novinky z virtuálneho kongresu Európskej kardiologickej spoločnosti (ESC), výstupy z Česko-slovenského angiologického sympózia, aj analýza, prečo vlni počas pandémie Covid-19 zomrelo viac diabetikov ako po iné roky.

V Košiciach sa nachádza popredné komplexné pracovisko Východoslovenský onkologický ústav, a.s., (VOÚ). Okrem poskytovania špecializovanej zdravotnej starostlivosti je pregraduálnou a postgraduálnou výučbovou základňou **Lekárskej fakulty UPJŠ** v Košiciach. Nový riaditeľ ústavu MUDr. Tomáš Sieber, MPH, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva VOÚ, a.s. je vo funkcii od 1. júna 2021. Viac sa dozviete v nasledujúcom rozhovore.

Výskyt liečiv v životnom prostredí je v dnešnej dobe v súvislosti s jeho negatívnymi dopadmi na celý ekosystém veľmi aktuálnou témou. Kvôli neustále rastúcemu dopytu boli doteraz vyvinuté tisíce liekov a ich počet sa neprestajne zvyšuje, čo ide ruka v ruku so vznikom farmaceutického odpadu. Veľká časť týchto terapeutických zlúčenín totiž nemôže byť ľudským telom asimilovaná a úplne metabolizovaná, takže sa vylučuje stolicou a močom a vstupuje do komunálnej čistiare odpadových vôd (ČOV).

Nová kapitola v histórii poskytovania zdravotnej starostlivosti na Bezručovej sa začne písať už o niekoľko mesiacov. Gastroenterologické, reumatologické či neurologické centrum sú len niektoré z medicínskych špecializácií, ktoré budú v rámci priestorov národnej kultúrnej pamiatky dostupné pre pacientov.

V dňoch 29. a 30. augusta 2021 sa konalo tradičné už 27. Česko-slovenské angiologické sympóziu postrgraduálneho charakteru. Termín i program sympózia boli modifikované kovidovou problematikou a venoval sa aj nie obvyklým témam. Čitateľom prinášame dokončenie správy z tohto podujatia.

Diabetici aj pred pandemiou zomierali 6-krát častejšie ako všetci ostatní, v roku 2020 ich zomrelo až 9-krát viac než ľudí bez diabetu, medzi ktorými boli aj pacienti s onkologickými či srdcovo-cievnyimi chorobami. Príčinou nárastu úmrtí je nielen samotný COVID-19, ale aj zanedbaná zdravotná starostlivosť. Niektorí pacienti s diabetom sa báli ísť k lekárovi vynechávali návštevy u diabetológa a ostatných lekárov a zároveň často porušovali diabetickú stravu a mali menej pohybu. To zhoršilo ich diabetes, a preto mnohí oveľa ťažšie odolávali ochoreniu COVID-19.

Zápalové ochorenia čriev (IBD), ktoré sú zastúpené hlavne Crohnovou chorobou (CD) a ulceróznou kolitídou (UC), sú chronické ochorenia s nejasnou patogenézou. Tento nevyliciteľný a iteratívny zápal črevnej sliznice si vyžaduje celoživotné používanie protizápalových liekov na prevenciu vzplanutí alebo relapsov, ktoré sú hlavnými príčinami komplikácií ako sú striktúry tenkého čreva a črevné perforácie.

V auguste 2021 sa uskutočnil virtuálny kongres Európskej kardiologickej spoločnosti (ESC), z ktorého prinášame čitateľom niekoľko zaujímavých noviniek.

Pacienti, ktorí majú problémy s pohybovým aparátom, či už je to dôsledok nesprávneho životného štýlu alebo operácií či úrazov, nájdu pomoc v AGEL Clinic v Ambulancii fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie. Ordinujúca doktorka MUDr. Ingrid Štefanková sa zameriava na širokú škálu diagnóz a nás zaujímalo, ako vyšetrenie prebieha a čo sa po diagnostike pacienta deje ďalej.

Nedostatočná alebo nesprávna hygiena rúk je častým spúšťačom ochorení tráviaceho systému, respiračných infekcií či infekcií rán. V rozvojových krajinách sú dôsledkom nízkej hygienickej úrovne nielen infekcie, ale aj veľký počet úmrtí. Napriek tomu, že Európa s týmto problémom nebojuje a aj hygienických prostriedkov má dostatok, veľká časť populácie dôsledné hygienické návyky nemá alebo neovláda

správnu techniku umývania rúk.

"Vyhlasujem, že som osobou, ktorá je oprávnená predpisovať a/alebo vydávať lieky, a toto vyhlásenie je pravdivé. Zároveň potvrdzujem, že (i) som si vedomý, že v prípade nepravdivosti vyhlásenia podľa predchádzajúcej vety porušujem svoju právnu povinnosť poskytnúť spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. pravdivé údaje a (ii) v plnom rozsahu zodpovedám spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. za akúkoľvek priamu, nepriamu alebo sprostredkovanú škodu, ktorá by spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. vznikla, najmä ale nie len v podobe sankcie alebo pokuty, ktorá by bola spoločnosti MAFRA Slovakia, a.s. uložená orgánmi verejnej moci, v priamom, nepriamom alebo sprostredkovanom dôsledku toho, že sa spoločnosť MAFRA Slovakia, a.s. spohľadla na pravdivosť môjho vyhlásenia podľa predchádzajúcej vety a sprístupnila mi obsah vrátane inzercie, ktorý je možné sprístupňovať len osobám oprávneným predpisovať a/alebo vydávať lieky, a to najmenej do výšky takejto sankcie alebo pokuty, zároveň (iii) túto zodpovednosť bezvýhradne prijímam a (iv) svoj záväzok potvrdzujem kliknutím na nižšie uvedené tlačidlo "Áno potvrdzujem, a chcem pokračovať"."

Stiahnuť dokument

Autor: Alena Mosnárová

Niekedy je rozprávka ako skutočnosť, niekedy je skutočnosť ako rozprávka a niekedy aj nie je... [↗](#)

12. 12. 2021, 19:01, Zdroj: litcentrum.sk [↗](#), Autor: Markéta Andričíková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Fakulty a ústavy UPJŠ, Kľúčové slová: Filozofická Fakulta UPJŠ

Dosah: 347 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 113 Eur

Niekedy je rozprávka ako skutočnosť, niekedy je skutočnosť ako rozprávka **a** niekedy aj nie je...

Kolektív autorov: Dohviezdny večer. Dvadsaťpäť príbehov o Vianociach

Ilustrovali: Helga Pavelková, Peter Ličko

Bratislava: Literárne informačné centrum, 2021

Pôvodne latinský výraz advent sa v našej kultúre spája so zjavením alebo očakávaním príchodu Spasiteľa. Je to (bez ohľadu na vierovyznanie) čas stíšenia, spomalenia, obdobie prehodnocovania vlastných postojov **a** skutkov, príležitosť na vyjadrenie vďaky, preukázanie dobrej vôle. Symbolicky sa tento čas oddáva na vyjadrenie štyrmi sviečkami na adventom venci, pričom každá sviečka, aj veniec samotný, má **pre** toto dôležité obdobie v roku svoj špecifický význam. V novodobej histórii (od konca 19. storočia) sa čakanie na slávnosť, Štedrý večer spája, predovšetkým u detí, s dvadsiatimi štyrmi drobnými prevkapaniami v adventnom kalendári. Najbežnejším prevkapaním v adventnom kalendári býva čokoládka, ale v súčasnosti je tých verzií adventných kalendárov oveľa viac. Dnešné adventné kalendáre sú niekedy už také sofistikované, že sa popri nich posúva do úzadia pravý – duchovný rozmer Vianoc. Kniha Dohviezdny večer prináša (nielen) deťom dvadsaťpäť príbehov, dvadsaťpäť krásnych prevkapaní – ako v tom najlepšom adventnom kalendári. V každom príbehu sa môžeme nanovo dotýkať Vianoc **a** pritom vnímať ich mnohé „príchute“.

Host' do domu

Vianoce sa v našom kultúrnom kontexte pokladajú za jeden z najvýznamnejších rodinných sviatkov. Je to čas, keď sa pri slávnostnej prestretom stole stretávajú deti, rodičia, starí rodičia **a** iní príbuzní. Zvyčajne si kladú pod obrus cesnak **a** peniaze, rozkrajujú **a** delia si jablčko, jedia oblátky s medom, kapustnicu, kapra so šalátom, opekance s makom **a** podobne. Často dávajú na stôl jeden tanier **a** príbor navyše – či už ako spomienku na zosnulého príbuzného, alebo ako symbolické očakávanie iného hosta v duchu príslovia „host' do domu – Boh do domu“. Práve prítomnosť cudzieho, neznámeho hosta v dome počas Vianoc tematizujú vo svojich príbehoch viacerí autori: v príbehu Petra Karpinského navštívi rodinu odtrhaná Rómka, rozsvieti plamienok na sviečke **a** ten sa premení na jasnú – Ježišovu hviezdu; v príbehu Mirky Ábelovej dvaja súrodenci pozývajú na Vianoce domov osamelú **a** rozprávkovú tajomnú pani Evelínu, ktorá žije v zázračnom dome **a** vie plniť želania. Príbeh Jána Púčka tiež tematizuje obraz neznámeho hosta pri štedrovečernom stole – je to bezdomovec so zvláštnym menom Atlantída. Tento príbeh však v sebe nesie aj vážne **a** ťaživé poslanstvo o ľudskej krutosti, predsudkoch **a** pokrytectve.

Úplne iný – hlboko symbolický – rozmer hosta v dome má v magickom, poetickom príbehu Moniky Kompaníkovej chlapec, ktorého zachránil pred zmrznutím v lese otec päťčlennej rodiny.

Spomienky, súčasnosť aj magický rozmer

Vianoce ako čas spomienok, ktoré zväčša sprostredkujú starí rodičia svojim vnúčatám, sa objavujú v próze Jany Bodnárovej, ktorá do realisticky komponovaného rozprávania vnáša aj prvky zázračnosti – v duchu slov postavy starej mamy adresovaných vnučke: „Rozprávka môže byť ako skutočnosť **a** skutočnosť ako rozprávka“ (s. 108). Spoločne strávené chvíle detí, rodičov **a** starých rodičov sú aj leitmotívom vtipne **a** sviežo vyrozprávaného príbehu Tone Revajovej i Uršule Kovalyk. Vrúcný **a** láskyplný vzťah vnuka **a** jeho dedka stvárnajú vo svojom príbehu Denisa Fulmeková. Priamy rozprávač – malý chlapec – hovorí aj o tom, ako mu umierajúci dedko tesne pred smrťou priniesol tašku plnú hviezd. Obraz „prevtelenia“ duše do hovoriacej bábiky nájdeme aj v próze s fantastickým nádychom autora Pero le Kvet.

Prózy Márie Modrovich, Marty Hlušikovej, Petra Šuleja, Gabriely Futovej sú spomedzi všetkých príbehov najvýraznejšie vsadené do súčasnosti **a** v zobrazení detských postáv **a** ich interakcií s rovesníkmi, ako aj s dospelými (rodičmi, prarodičmi, učiteľmi) presvedčivo reflektujú ich problémy i záujmy.

Viacere prózy – aj vďaka konotácii nasýtenej téme Vianoc zobrazujú cestu tajomnou nočnou krajinou. Okrem prózy Moniky Kompaníkovej **a** Jany Bodnárovej sa tento obraz objavuje aj v próze Veroniky Dianiškovej, pričom tu cesta troch detí v nočnom lužnom lese za žiarivým mesiacom má až charakter zasvätenia. Magický rozmer má aj nočná púť dvoch súrodencov do hĺbín zeme za hlasom starého zvona v príbehu Petra Balka. V próze Vandy Rozenbergovej ide počas vianočnej noci chlapec Šmofó za svojim obľúbeným zvieratkom – nutriou – aby jej daroval pletený „náchvostok“ **a** zobral ju domov, do tepla.

Pestrý žánrový mix

Knižný adventný kalendár Dohviezdny večer je pestrou zmesou príchutí, aj pokiaľ ide o žánrové zastúpenie. Z prirodzených dôvodov je medzi prózami najčastejšie zastúpený príbeh zo života detí **a** môže byť ladený vážne alebo humorne. Humorne sú komponované aj

niektoré autorské rozprávky – Agda Bavi Pain vložil svoj príbeh do úst strateného vianočného darčeka (ktorý sa nebojí ani Smrti), Branislav Jobus prináša deťom veselý príbeh o koze Ichtyole, pracovníčke donáškovej služby, ktorá sa v dome starého vlka neovládla **a** zjedla mu celý vianočný stromček. K humorno-poetickému pólu smeruje aj rozprávka Viliama Klimáčka o vložke Vilhelmíne, opisujúcej svoju púť v atmosfére od kvapky až po vložku **a** naopak. Iné rozprávkové príbehy smerujú skôr k symbolickému plánu. Takou je napríklad rozprávka Evy Luky o mníšikovi Papuchandrovi, ktorý závidel čečetke, že môže letať do rôznych krajín **a** vidieť, ako tam ľudia oslavujú Vianoce. Čečetka mníšikovi o Vianociach hovorí, že „sú ako šnúra tých najligotavejších rybiek, ktoré spolu plávajú oceánom, **a** nad nimi svieti polárna žiara ako hviezda“ (s. 61). Výrazný symbolický plán má aj rozprávka Dominiky Madro, pričom tá je aj jedna z najabstraktnejších. Malí škriatkovia z rodu Slovo dejov strážia krásu **a** dobro slova, ktoré sa vytráca zo sveta ľudí, **a** zachrániť ho môže na Vianoce iba čisté detské srdce.

Zo žánrového hľadiska je v knihe zastúpená aj sci-fi poviedka Evy Urbanovej, ktorá v druhom pláne roztvára problém života detí na periférii (bez rodičov, v nápravnom zariadení). Ján Uličiansky sa v sci-fi ladenej básni Vesmírne Vianoce zamýšľa nad tým, ako môžu vyzeráť Vianoce o tisíc rokov. Tento obraz nie je príliš lákavý.

Premyslená kompozícia

Kompozícia celej knihy Dohviezdny večer je dôkladne premyslená. Okrem tematickej, štylistickej **a** žánrovej pestrosti **a** vyváženosti o tom svedčia aj posledné dva príbehy. Dvadsiatym štvrtým v poradí je výrazne symbolický príbeh Dany Podrackej Anjel vysoký ako topoľ, ktorý prostredníctvom rozhovoru modrookého chlapca s jeho otcom vysvetľuje význam spojenia Dohviezdny večer: „Tak naši predkovia hovorili Štedrému dňu.... Lebo to je večer, keď treba vzhliadnuť ku hviezdám. **A** nájsť si medzi nimi tú svoju.“ (s. 196) Modrooký chlapec sa **pre** svoj nezištný dobrý skutok stretne s anjelom **a** ten mu povie, že každý, kto k nemu nájde cestu, sa znova narodí. Tieto slová jasne odkazujú aj na vianočné mystérium.

Posledný (dvadsiaty piaty) príbeh Daniela Heviera hovorí o **tradícii** stavania živých betlehemov, ktoré majú ľuďom pripomínať Kristovo narodenie. Jeden z takýchto betlehemov si vytvorili bezdomovci na periférii veľkomesta. **A** aj keď mali v špinavej deke zabalenú bábiku s odtrhnutou rukou, usmievala sa na nich „svätá tvár Dieťaťa. V jeho očiach sa trblietali súhvezdia **a** okolo hlavy sa šírilo svetlo, aké sa maľovalo na starých obrazoch so svätou rodinou“. (s. 201) Medzi riadkami tohto krátkeho, sotva dvojstranového príbehu, ktorý možno vnímať z hľadiska kompozície knihy ako epilóg, sa dozvieme, že živého Krista môžeme nájsť kdekoľvek **a** v komkoľvek. Rovnako ako môžeme odhľadiť mystérium Vianoc v každom z príbehov Dohviezdného večera.

Ten k čitateľom prichádza aj v elegantnom balení. Knihu ako celok krásne dotvárajú ilustrácie dvojice autorov Helgy Pavelkovej **a** Petra Lička. Ich štýl je moderný, originálny **a** zároveň nepravopánový. Každý príbeh tu vďaka citlivému obrazovému sprievodu nadobúda nový, zaujímavý rozmer.

Markéta Andričíková (1974)

Vedecky **a** pedagogicky pôsobí na **Filozofickej fakulte UPJŠ** v Košiciach. Venuje sa svetovej literatúre, výtvarnému umeniu, kinematografii, slovenskej **a** svetovej literatúre **pre** deti **a** mládež **a** problematike detskej recepcie.

Ilustrácia z knihy Dohviezdny večer: Helga Pavelková, Peter Ličko

Nezabudni sa podeliť s ostatnými čitateľmi

Autor: Markéta Andričíková